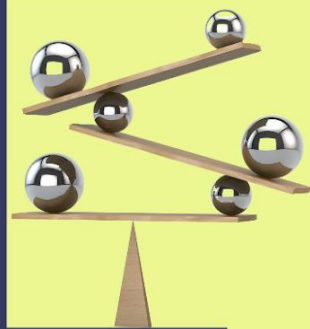


I.O.2

## SUSTAINABLE SERVICE IN DS



*Sustainable*

*Service in DS*

# ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ

ΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΜΟΝΟΠΑΤΙ ΓΙΑ ΟΛΟΥΣ

## ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

<b>1. ΠΩΣ ΝΑ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΟΥΜΕ ΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΕ ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΣΥΝΔΡΟΜΟ DOWN</b>	<b>4</b>
<b>2. ΠΟΙΕΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΕΣ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΑΝΑΠΤΥΧΘΟΥΝ ΓΙΑ ΤΗ ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ;</b>	<b>7</b>
<b>2.1. ΟΙ ΒΑΣΙΚΕΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΕΣ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑΣ</b>	<b>8</b>
<b>2.2. ΒΑΣΙΚΕΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΕΣ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΑΝΑΠΤΥΧΘΟΥΝ ΣΤΑ ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΣΥΝΔΡΟΜΟ DOWN</b>	<b>9</b>
<b>3. ΟΔΗΓΙΕΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΟ ΠΩΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΣΒΑΑ ΣΕ ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΣΥΝΔΡΟΜΗ DOWN</b>	<b>10</b>
<b>3.1. ΠΩΣ ΝΑ ΟΡΙΖΟΥΜΕ ΕΙΔΙΚΟΥΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΣΒΑ;</b>	<b>10</b>
<b>3.2. ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΤΡΟΠΟ ΕΠΙΤΕΥΞΗΣ ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΩΝ ΜΑΘΗΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΧΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΣΒΑ</b>	<b>11</b>
<b>ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ 1 - Παράδειγμα παιδαγωγικής προσέγγισης μαθησιακών στόχων για τον στόχο 1 - ΚΑΜΙΑ ΦΤΩΧΕΙΑ</b>	<b>11</b>
<b>ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ 2 - Παράδειγμα παιδαγωγικής προσέγγισης μαθησιακών στόχων για τον στόχο 2 - ΜΗΔΕΝΙΚΗ ΠΕΙΝΑ</b>	<b>12</b>
<b>ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ 3 - Παράδειγμα μαθησιακών στόχων και παιδαγωγικής προσέγγισης για τον Στόχο 3 - ΚΑΛΗ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΕΥΕΡΓΕΙΑ</b>	<b>14</b>
<b>ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ 4 - Παράδειγμα μαθησιακών στόχων και παιδαγωγικής προσέγγισης για τον στόχο 4 - ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ</b>	<b>15</b>
<b>ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ 5 - Παράδειγμα μαθησιακών στόχων και παιδαγωγικής προσέγγισης για τον στόχο 5 - ΙΣΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ</b>	<b>16</b>
<b>ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ 6 - Παράδειγμα μαθησιακών στόχων και παιδαγωγικής προσέγγισης για τον Στόχο 6 - ΚΑΘΑΡΟ ΝΕΡΟ ΚΑΙ ΥΓΙΕΙΝΗ</b>	<b>17</b>
<b>ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ 9 - Παράδειγμα μαθησιακών στόχων και παιδαγωγικής προσέγγισης για τον στόχο 9 - ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ, ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ ΚΑΙ ΥΠΟΔΟΜΕΣ</b>	<b>20</b>
<b>ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ 10 - Παράδειγμα μαθησιακών στόχων και παιδαγωγικής προσέγγισης για τον στόχο 10 - ΜΕΙΩΣΗ ΤΩΝ ΑΝΙΣΟΤΗΤΩΝ</b>	<b>21</b>
<b>ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ 11 - Παράδειγμα μαθησιακών στόχων και παιδαγωγικής προσέγγισης για τον Στόχο 11 - ΒΙΩΣΙΜΕΣ ΠΟΛΕΙΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ</b>	<b>22</b>
<b>ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ 12 - Παράδειγμα μαθησιακών στόχων και παιδαγωγικής προσέγγισης για τον στόχο 12 - ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ</b>	<b>23</b>
<b>ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ 13 - Παράδειγμα μαθησιακών στόχων και παιδαγωγικής προσέγγισης για τον στόχο 13 - ΔΡΑΣΗ ΓΙΑ ΤΟ ΚΛΙΜΑ</b>	<b>24</b>
<b>ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ 14 - Παράδειγμα μαθησιακών στόχων και παιδαγωγικής προσέγγισης για τον στόχο 14 - ΖΩΗ ΚΑΤΩ ΑΠΟ ΤΟ ΝΕΡΟ</b>	<b>25</b>

<b>ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ 15 - Παράδειγμα μαθησιακών στόχων και παιδαγωγικής προσέγγισης για τον στόχο 15 - ΖΩΗ ΣΤΗ ΓΗ</b>	<b>26</b>
<b>ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ 16 - Παράδειγμα μαθησιακών στόχων και παιδαγωγικής προσέγγισης για τον Στόχο 16 - ΕΙΡΗΝΗ, ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ ΚΑΙ ΔΥΝΑΤΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ</b>	<b>28</b>
<b>ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ 17 - Παράδειγμα μαθησιακών στόχων και παιδαγωγικής προσέγγισης για τον στόχο 17 - ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ</b>	<b>29</b>

Ο παρών οδηγός δεν αποσκοπεί σε καμία περίπτωση να είναι κανονιστικός, αλλά να παρέχει προτάσεις που οι εκπαιδευτές μπορούν να επιλέξουν και να προσαρμόσουν ώστε να ταιριάζουν σε συγκεκριμένα μαθησιακά πλαίσια. Σχεδιάστηκε με βάση τους Στόχους Εκπαίδευσης για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη που παρέχονται από τα Ηνωμένα Έθνη.

[\(PDF\) Εκπαίδευση για τους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης. \(researchgate.net\)](#)

## 1. ΠΩΣ ΝΑ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΟΥΜΕ ΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΕ ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΣΥΝΔΡΟΜΟ DOWN



Η Ποιοτική Εκπαίδευση, μπορεί να θεωρηθεί ως πολλαπλασιαστική δύναμη στη συνείδηση της βιωσιμότητας που σταδιακά περιλαμβάνει την οικονομική ανάπτυξη, τα περιβαλλοντικά όρια και τους κοινωνικούς αναπτυξιακούς δείκτες, συμπεριλαμβανομένης της πρόσβασης στην εκπαίδευση. Λειτουργεί ως κινητήριο μοχλός και καταλύτης όλων των βασικών αναπτυξιακών παραμέτρων: υγεία και ευημερία, ουσιαστικό βιοπορισμό, οικονομική ασφάλεια και πλήρη ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού.

Μεταξύ των 17 στόχων βιώσιμης ανάπτυξης που έχουν τεθεί από τον ΟΗΕ, ο 4ος στόχος - Ποιοτική εκπαίδευση - αποσκοπεί στην

εξασφάλιση εκπαίδευσης χωρίς αποκλεισμούς, ισότιμης και ποιοτικής εκπαίδευσης και στην προώθηση ευκαιριών δια βίου μάθησης για όλους.

Γιατί είναι σημαντική η εκπαίδευση;

Η εκπαίδευση είναι το κλειδί για την επίτευξη πολλών άλλων στόχων βιώσιμης ανάπτυξης (ΣΒΑ). Όταν οι άνθρωποι έχουν πρόσβαση σε ποιοτική εκπαίδευση, μπορούν, μεταξύ άλλων, να ξεφύγουν από τον κύκλο της φτώχειας. Έτσι, η εκπαίδευση συμβάλλει στη μείωση των ανισοτήτων και στην επίτευξη της ισότητας των φύλων. Δίνει επίσης τη δυνατότητα στους ανθρώπους σε όλο τον κόσμο να ζουν πιο υγιείς και πιο βιώσιμες ζωές. Η εκπαίδευση είναι επίσης απαραίτητη για την προώθηση της ανεκτικότητας μεταξύ των ανθρώπων και συμβάλλει στη δημιουργία πιο ειρηνικών κοινωνιών. Η εκπαίδευση απελευθερώνει τη διάνοια, ξεκλειδώνει τη φαντασία και είναι θεμελιώδης για τον αυτοσεβασμό. Είναι το κλειδί για την ευημερία και ανοίγει έναν κόσμο ευκαιριών, καθιστώντας δυνατό για τον καθένα μας να συμβάλει σε μια προοδευτική, υγιή κοινωνία. Η μάθηση ωφελεί κάθε άνθρωπο και πρέπει να είναι διαθέσιμη σε όλους.

Η καθιερωμένη πλέον προσέγγιση της Εκπαίδευσης για την Αειφόρο Ανάπτυξη (ΕΑΑ), η οποία καταγράφηκε στην έκθεση της UNESCO "Εκπαίδευση για τους Στόχους της Αειφόρου Ανάπτυξης. Learning Objectives" (UNESCO, 2017), ενδυναμώνει τους μαθητές να λαμβάνουν τεκμηριωμένες αποφάσεις και να αναλαμβάνουν υπεύθυνες δράσεις για την περιβαλλοντική ακεραιότητα, την οικονομική βιωσιμότητα και μια δίκαιη κοινωνία για τις σημερινές και τις μελλοντικές γενιές.

Όπως αναφέρεται στην εν λόγω έκθεση, "η ανάληψη της πορείας της βιώσιμης ανάπτυξης θα απαιτήσει μια βαθιά μεταμόρφωση του τρόπου με τον οποίο σκεφτόμαστε και ενεργούμε. Για να δημιουργήσουμε έναν πιο βιώσιμο κόσμο και για να ασχοληθούμε με θέματα που σχετίζονται με τη βιωσιμότητα, όπως περιγράφονται στους ΣΒΑ, τα άτομα πρέπει να γίνουν φορείς αλλαγής της βιωσιμότητας. Απαιτούνται οι γνώσεις, οι δεξιότητες, οι αξίες

και οι στάσεις που τους δίνουν τη δυνατότητα να συμβάλουν στη βιώσιμη ανάπτυξη. Η εκπαίδευση, τυπική και άτυπη, και η δια βίου μάθηση, είναι ζωτικής σημασίας για την επίτευξη της βιώσιμης ανάπτυξης".

Η ΕΑΑ αφορά την ενδυνάμωση και την παρακίνηση των μαθητών να γίνουν ενεργοί πολίτες της αειφορίας, οι οποίοι είναι ικανοί να σκέφτονται κριτικά και να συμμετέχουν στη διαμόρφωση ενός βιώσιμου μέλλοντος. Στο πλαίσιο των παιδαγωγικών προσεγγίσεων που είναι κατάλληλες γι' αυτόν τον στόχο βρίσκουμε τη μάθηση προσανατολισμένη στη δράση, όπου οι εκπαιδευόμενοι συμμετέχουν σε δράση και προβληματίζονται σχετικά με τις εμπειρίες τους όσον αφορά την επιδιωκόμενη μαθησιακή διαδικασία και την προσωπική ανάπτυξη. Η εμπειρία μπορεί να προέρχεται από ένα έργο (ενδοϋπηρεσιακή μάθηση), τη διευκόλυνση ενός εργαστηρίου, την υλοποίηση μιας εκστρατείας κ.λπ.

Η έκθεση της UNESCO σχετικά με την Εκπαίδευση για τους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης αναφέρει την προσέγγιση της δράσης-μάθησης που αναφέρεται στη θεωρία του Kolb (1984) για τον κύκλο της βιωματικής μάθησης με τα ακόλουθα στάδια:

1. Έχοντας μια συγκεκριμένη εμπειρία,
2. Παρατήρηση και προβληματισμός,
3. Διαμόρφωση αφηρημένων εννοιών για γενίκευση και,
4. Εφαρμογή τους σε νέες καταστάσεις.

Η μάθηση δράσης που βασίζεται σε ενεργητικές και συμμετοχικές μεθοδολογίες "αυξάνει την απόκτηση γνώσεων, την ανάπτυξη ικανοτήτων και την αποσαφήνιση αξιών συνδέοντας αφηρημένες έννοιες με την προσωπική εμπειρία και τη ζωή του μαθητή. Ο ρόλος του εκπαιδευτικού είναι να δημιουργήσει ένα μαθησιακό περιβάλλον που προτρέπει τους εκπαιδευόμενους σε εμπειρίες και αναστοχαστικές διαδικασίες σκέψης" (UNESCO, 2017). Οι παιδαγωγικές προσεγγίσεις που περιλαμβάνονται στην έκθεση της UNESCO αντιπροσωπεύουν τον γενικό χαρακτήρα ή τις κατευθυντήριες αρχές του σχεδιασμού των μαθησιακών διαδικασιών στην ΕΑΑ- απαιτούνται συγκεκριμένες μέθοδοι σύμφωνα με αυτές τις αρχές για τη διευκόλυνση της μαθησιακής διαδικασίας. Στην ΕΑΑ ευνοούνται οι μέθοδοι που προάγουν τις ικανότητες μέσω της ενεργητικής μάθησης. Ορισμένες μέθοδοι μπορούν να συνιστώνται ιδιαίτερα για την ΕΑΑ, για παράδειγμα:

- Συνεργατικά έργα πραγματικού κόσμου, όπως έργα εκμάθησης υπηρεσιών και εκστρατείες για διάφορους ΣΒΑ,
- Ασκήσεις οικοδόμησης οράματος, όπως εργαστήρια για το μέλλον, αναλύσεις σεναρίων, ουτοπικές/δυστοπικές αφηγήσεις, σκέψη επιστημονικής φαντασίας, προβλέψεις και αναδρομές,
- Αναλύσεις κοινοτικών ερευνητικών έργων, μελέτες περίπτωσης, ανάλυση ενδιαφερομένων, ανάλυση φορέων, μοντελοποίηση, συστημικά παιχνίδια κ.λπ,
- Κριτική και αναστοχαστική σκέψη μέσω συζητήσεων σε κύπελλο ψαριών, αναστοχαστικών ημερολογίων κ.λπ.

Αυτές οι συμμετοχικές και ενεργητικές μέθοδοι διδασκαλίας και μάθησης ενδυναμώνουν τους μαθητές να αναλάβουν δράση για την αειφόρο ανάπτυξη.

Ακολουθώντας αυτές τις προηγούμενες ιδέες, αυτό το καινοτόμο εκπαιδευτικό πρόγραμμα Sustainable-Service-in-DS προσπαθεί να φέρει τους ΣΒΑ πιο κοντά στα άτομα με σύνδρομο Down και άλλες νοητικές αναπηρίες, όχι ως απλούς δικαιούχους αλλά ως φορείς αλλαγής

που μέσω της εκπαίδευσης και της κατάρτισης θα εμπλακούν και θα συμμετάσχουν σε πραγματικά έργα που έχουν θετικό αντίκτυπο στην κοινωνία. Με αυτόν τον τρόπο, μπορούμε να συμβάλουμε στην επίτευξη του στόχου 4.7. Εκπαίδευση για την αειφόρο ανάπτυξη και την παγκόσμια ιθαγένεια: *"Μέχρι το 2030, να εξασφαλιστεί ότι όλοι οι μαθητές θα αποκτήσουν τις γνώσεις και τις δεξιότητες που απαιτούνται για την προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης, μεταξύ άλλων μέσω της εκπαίδευσης για τη βιώσιμη ανάπτυξη και τον βιώσιμο τρόπο ζωής, τα ανθρώπινα δικαιώματα, την ισότητα των φύλων, την προώθηση μιας κουλτούρας ειρήνης και μη βίας, την παγκόσμια ιθαγένεια και την εκτίμηση της πολιτιστικής ποικιλομορφίας και της συμβολής του πολιτισμού στη βιώσιμη ανάπτυξη"*.

Ένα άλλο κύριο θέμα που ακολουθείται από την εκπαιδευτική μας μεθοδολογία, λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαιτερότητες της εκπαιδευτικής διαδικασίας λόγω των μαθησιακών ικανοτήτων των ατόμων με σύνδρομο Down και άλλες διανοητικές αναπηρίες, θα είναι ότι θα βασίζεται στην "μάθηση μέσω υπηρεσιών" και στη "μάθηση μέσω της πράξης", όπου τα άτομα αυτά θα εκπαιδεύονται μαζί με τους υποστηρικτές τους και άλλους ενδιαφερόμενους φορείς ανεξάρτητα από τις δυνατότητές τους μέσω της υλοποίησης πραγματικών "στόχων βιώσιμης ανάπτυξης - έργα υπηρεσιών" στις κοινότητές τους.

Ως εκ τούτου, αυτό το έργο SUSTAINABLE-SERVICE-IN-DS και αυτή η εκπαιδευτική διαδρομή δρομολογούνται με κύριο στόχο την αύξηση των ικανοτήτων των ατόμων με σύνδρομο Down και άλλες νοητικές αναπηρίες και των Υποστηρικτών τους όσον αφορά την εφαρμογή των SDGs μέσω της Υπηρεσιακής Μάθησης, αυξάνοντας παράλληλα την κοινωνική τους ένταξη.

Οι ειδικοί στόχοι που θα ακολουθήσουν είναι οι ακόλουθοι:

- Να γίνουν τα άτομα με σύνδρομο Down ενεργά μέλη στην υλοποίηση των ΣΒΑ και όχι απλώς δικαιούχοι.
- Να αυξηθεί η εμπλοκή των ατόμων με σύνδρομο Down με τις τοπικές κοινότητές τους, η κοινωνική ένταξη και η προβολή τους ως χρήσιμα και ικανά μέλη της κοινωνίας των πολιτών.
- Μεταφορά γνώσεων και εργαλείων στους υποστηρικτές των ατόμων με σύνδρομο Down σχετικά με τον τρόπο συμμετοχής τους στις ΣΒΑ και τη συνεργασία μαζί τους.
- Ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ οργανώσεων που εργάζονται για και με άτομα με σύνδρομο Down και άλλων κοινωνικών φορέων, προκειμένου να αντιμετωπίζονται από κοινού τα προβλήματα που επηρεάζουν τις τοπικές κοινότητες.

Με αυτόν τον τρόπο οι εκπαιδευτές μπορούν να διασφαλίσουν ότι η εκπαιδευτική διαδρομή θα:

- **Να είναι χωρίς αποκλεισμούς**, διασφαλίζοντας ότι όλοι οι εκπαιδευόμενοι που συμμετέχουν σε αυτό το εκπαιδευτικό πρόγραμμα, ανεξάρτητα από τις προκλήσεις ή τις ικανότητες που μπορεί να έχουν, τοποθετούνται σε κατάλληλους εκπαιδευτικούς χώρους για να λάβουν υψηλής ποιότητας διδασκαλία, παρεμβάσεις και υποστήριξη που τους επιτρέπουν να επιτύχουν.
- **Να είναι δίκαιη**, διασφαλίζοντας ότι κάθε εκπαιδευόμενος που συμμετέχει σε αυτό το εκπαιδευτικό πρόγραμμα, λαμβάνει ό,τι χρειάζεται για να αποδώσει σε αποδεκτό επίπεδο, διασφαλίζοντας ότι οι προσωπικές και κοινωνικές συνθήκες δεν αποτελούν εμπόδιο για την επίτευξη των εκπαιδευτικών δυνατοτήτων.

- **Να είναι ποιοτική**, εστιάζοντας στην κοινωνική, συναισθηματική, νοητική, σωματική και γνωστική ανάπτυξη κάθε εκπαιδευόμενου ανεξάρτητα από φύλο, φυλή, εθνικότητα, κοινωνικοοικονομική κατάσταση ή γεωγραφική θέση, όχι μόνο προετοιμάζοντας για μια θέση εργασίας αλλά και αναπτύσσοντας τη συνολική προσωπικότητα του ατόμου.
- **Πρώθηση ευκαιριών δια βίου μάθησης για όλους**, επιτρέποντας την ανάπτυξη μετά την τυπική εκπαίδευση και την απόκτηση γνώσεων και δεξιοτήτων που οι άνθρωποι βιώνουν καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής τους.

Συνοπτικά, η φιλοσοφία του έργου Sustainable Service in DS είναι να εργαστεί για την Ατζέντα 2030 για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη, εφαρμόζοντας μια ολιστική προσέγγιση όπου το βασικό ζήτημα είναι η ένταξη όλων σε όλα, συμμετέχοντας από κοινού με τους ενδιαφερόμενους φορείς ως ενεργοί παράγοντες ή φορείς στον προσδιορισμό, την ανάπτυξη και την παροχή συγκεκριμένων πρωτοβουλιών ή έργων παροχής υπηρεσιών που επιφέρουν απτή πρόοδο και αποτελέσματα στους τομείς των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης (ΣΒΑ), ενώ στοχεύει στην εκπαίδευση και κατάρτιση για τους ΣΒΑ με αποτελέσματα σε γνώσεις, δεξιότητες, στάσεις και αξίες που είναι απαραίτητες για την αντιμετώπιση των προκλήσεων της βιώσιμης ανάπτυξης.

## 2. ΠΟΙΕΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΕΣ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΑΝΑΠΤΥΧΘΟΥΝ ΓΙΑ ΤΗ ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ;



Όπως είδαμε στην προηγούμενη ενότητα, μετά την έκθεση της UNESCO (2017) για την Εκπαίδευση για την Αειφόρο Ανάπτυξη (ΕΑΑ), η προσέγγισή της είναι ολιστική και μετασχηματιστική και αφορά το μαθησιακό περιεχόμενο και τα μαθησιακά αποτελέσματα, την παιδαγωγική και το μαθησιακό περιβάλλον. Έτσι, η ΕΑΑ δεν ενσωματώνει μόνο περιεχόμενα όπως η κλιματική αλλαγή, η φτώχεια και η βιώσιμη κατανάλωση στο πρόγραμμα σπουδών-δημιουργεί επίσης διαδραστικά περιβάλλοντα διδασκαλίας και μάθησης. Αυτό που απαιτεί η ΕΑΑ είναι μια στροφή από τη διδασκαλία στη μάθηση. Ζητά μια παιδαγωγική προσανατολισμένη στη δράση, η οποία υποστηρίζει την

αυτοκατευθυνόμενη μάθηση, τη συμμετοχή και τη συνεργασία, τον προσανατολισμό στα προβλήματα, τη δια- και διεπιστημονικότητα και τη σύνδεση της τυπικής και της άτυπης μάθησης.

Μόνο τέτοιες παιδαγωγικές προσεγγίσεις καθιστούν δυνατή την ανάπτυξη των βασικών ικανοτήτων που απαιτούνται για την προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης. Η ΕΑΑ στοχεύει στην ανάπτυξη ικανοτήτων που ενδυναμώνουν τα άτομα να προβληματίζονται για τις δικές τους ενέργειες, λαμβάνοντας υπόψη τις τρέχουσες και μελλοντικές κοινωνικές, πολιτιστικές,

οικονομικές και περιβαλλοντικές επιπτώσεις τους, από τοπική και παγκόσμια προοπτική. Τα άτομα θα πρέπει επίσης να έχουν τη δυνατότητα να ενεργούν σε πολύπλοκες καταστάσεις με βιώσιμο τρόπο, γεγονός που μπορεί να απαιτεί από αυτά να κινηθούν προς νέες κατευθύνσεις- και να συμμετέχουν σε κοινωνικοπολιτικές διαδικασίες, μετακινώντας τις κοινωνίες τους προς την κατεύθυνση της βιώσιμης ανάπτυξης.

Όπως αναφέρεται στην παρούσα έκθεση (UNESCO, 2017), υπάρχει γενική συμφωνία ότι οι **πολίτες της βιωσιμότητας** - όσοι επιδεικνύουν συμπεριφορές υπέρ της βιωσιμότητας, δημόσια και ιδιωτικά, με γνώμονα την πίστη στη δίκαιη κατανομή των περιβαλλοντικών αγαθών, στη συμμετοχή και στη συνδιαμόρφωση της πολιτικής της βιωσιμότητας (Dobson, 2011) - πρέπει να διαθέτουν ορισμένες βασικές ικανότητες που τους επιτρέπουν να εμπλέκονται εποικοδομητικά και υπεύθυνα στον σημερινό κόσμο.

**Οι ικανότητες** περιγράφουν τα συγκεκριμένα χαρακτηριστικά που χρειάζονται τα άτομα για δράση και αυτοοργάνωση σε διάφορα σύνθετα πλαίσια και καταστάσεις. Περιλαμβάνουν γνωστικά, συναισθηματικά, βουλευτικά και παρακινητικά στοιχεία- ως εκ τούτου, αποτελούν αλληλεπίδραση γνώσεων, ικανοτήτων και δεξιοτήτων, κινήτρων και συναισθηματικών προδιαθέσεων. Οι ικανότητες δεν μπορούν να διδαχθούν, αλλά πρέπει να αναπτυχθούν από τους ίδιους τους εκπαιδευόμενους. Αποκτώνται κατά τη διάρκεια της δράσης, με βάση την εμπειρία και τον αναστοχασμό.

Στα επόμενα σημεία αυτού του κεφαλαίου, θα βρείτε τύπους ικανοτήτων.

Στην πρώτη, οι Βασικές ικανότητες βιωσιμότητας που αντιπροσωπεύουν οριζόντιες ικανότητες οι οποίες είναι απαραίτητες για όλους τους εκπαιδευόμενους όλων των ηλικιών και ικανοτήτων παγκοσμίως (που αναπτύσσονται σε διαφορετικά ηλικιακά κατάλληλα επίπεδα). Οι βασικές ικανότητες μπορούν να κατανοηθούν ως οριζόντιες, πολυλειτουργικές και ανεξάρτητες από το πλαίσιο. Δεν αντικαθιστούν συγκεκριμένες ικανότητες που είναι απαραίτητες για την επιτυχή δράση σε συγκεκριμένες καταστάσεις και πλαίσια ή πρωτοβουλίες ή έργα.

Στο δεύτερο, οι ειδικές ικανότητες που εντοπίστηκαν από τους εμπειρογνώμονες του έργου και αφορούν άτομα με σύνδρομο down και είναι απαραίτητες για την ανάπτυξη έργων μάθησης υπηρεσιών.

## 2.1. ΟΙ ΒΑΣΙΚΕΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΕΣ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑΣ

Αυτές οι βασικές ικανότητες αντιπροσωπεύουν αυτό που χρειάζονται ιδιαίτερα οι πολίτες της αειφορίας για να αντιμετωπίσουν τις σημερινές πολύπλοκες προκλήσεις. Είναι σχετικές με όλους τους ΣΒΑ και επιτρέπουν επίσης στα άτομα να συσχετίσουν τους διάφορους ΣΒΑ μεταξύ τους - να δουν τη "μεγάλη εικόνα" της Ατζέντας 2030 για τη βιώσιμη ανάπτυξη. Είναι οι εξής (UNESCO, 2017):

1. **Ικανότητα συστημικής σκέψης:** οι ικανότητες αναγνώρισης και κατανόησης των σχέσεων, ανάλυσης πολύπλοκων συστημάτων, σκέψης για το πώς τα συστήματα ενσωματώνονται σε διαφορετικούς τομείς και διαφορετικές κλίμακες και αντιμετώπισης της αβεβαιότητας.
2. **Ικανότητα πρόβλεψης:** οι ικανότητες να κατανοεί και να αξιολογεί κανείς πολλαπλά μέλλοντα - πιθανά, πιθανά και επιθυμητά- να δημιουργεί τα δικά του οράματα για το μέλλον- να εφαρμόζει την αρχή της προφύλαξης- να αξιολογεί τις συνέπειες των ενεργειών- και να αντιμετωπίζει τους κινδύνους και τις αλλαγές.



3. **Κανονική ικανότητα:** οι ικανότητες κατανόησης και προβληματισμού σχετικά με τους κανόνες και τις αξίες που διέπουν τις πράξεις του ατόμου και διαπραγμάτευσης αξιών, αρχών, στόχων και σκοπών βιωσιμότητας σε ένα πλαίσιο συγκρούσεων συμφερόντων και αντισταθμίσεων, αβέβαιης γνώσης και αντιφάσεων.
4. **Στρατηγική επάρκεια:** οι ικανότητες συλλογικής ανάπτυξης και εφαρμογής καινοτόμων δράσεων που προωθούν την αειφορία σε τοπικό και ευρύτερο επίπεδο.
5. **Ικανότητα συνεργασίας:** οι ικανότητες να μαθαίνουν από τους άλλους- να κατανοούν και να σέβονται τις ανάγκες, τις προοπτικές και τις ενέργειες των άλλων (ενσυναίσθηση)- να κατανοούν, να σχετίζονται και να είναι ευαίσθητοι απέναντι στους άλλους (ενσυναίσθητη ηγεσία)- να αντιμετωπίζουν τις συγκρούσεις σε μια ομάδα- και να διευκολύνουν τη συνεργατική και συμμετοχική επίλυση προβλημάτων.
6. **Ικανότητα κριτικής σκέψης:** ικανότητα αμφισβήτησης κανόνων, πρακτικών και απόψεων, αναστοχασμού σχετικά με τις αξίες, τις αντιλήψεις και τις δράσεις του ατόμου και ανάληψης θέσης στο διάλογο για τη βιωσιμότητα.
7. **Ικανότητα αυτογνωσίας:** η ικανότητα να προβληματίζεται κανείς για τον ρόλο του στην τοπική κοινότητα και την (παγκόσμια) κοινωνία, να αξιολογεί συνεχώς και να παρακινεί περαιτέρω τις πράξεις του και να αντιμετωπίζει τα συναισθήματα και τις επιθυμίες του.
8. **Ολοκληρωμένη ικανότητα επίλυσης προβλημάτων:** η συνολική ικανότητα εφαρμογής διαφορετικών πλαισίων επίλυσης προβλημάτων σε σύνθετα προβλήματα βιωσιμότητας και ανάπτυξης βιώσιμων, χωρίς αποκλεισμούς και δίκαιων λύσεων που προωθούν τη βιώσιμη ανάπτυξη, ενσωματώνοντας τις προαναφερθείσες ικανότητες.

## 2.2. ΒΑΣΙΚΕΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΕΣ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΑΝΑΠΤΥΧΘΟΥΝ ΣΤΑ ΑΤΟΜΑ ΜΕ



### ΣΥΝΔΡΟΜΟ DOWN

Στο πλαίσιο του έργου SUSTAINABLE-SERVICE-IN-DS αναπτύχθηκε ένα **πρόγραμμα κατάρτισης** με την άμεση συμμετοχή ατόμων με σύνδρομο Down και άλλων τελικών χρηστών, και με κύριο στόχο τη συμμετοχή όλων των ενδιαφερομένων στις τελικές προδιαγραφές των πνευματικών αποτελεσμάτων που θα αναπτυχθούν κατά τη διάρκεια του έργου.

<https://sustainable-service-inds.eu/activities/>

Σύμφωνα με αυτό το πρόγραμμα κατάρτισης, πρέπει να αναπτυχθούν ορισμένες **ειδικές ικανότητες** μεταξύ των ατόμων με σύνδρομο Down και άλλες νοητικές αναπηρίες, ώστε να καταστούν ενεργοί παράγοντες στους στόχους της βιώσιμης ανάπτυξης και στα προγράμματα υπηρεσιών-μάθησης, όπως:

1. **Δημιουργικότητα.** Σημαντικό να αφυπνιστεί η εφευρετικότητα, η πρωτοτυπία, η ανταλλαγή ιδεών και κυρίως να δημιουργηθεί ένα πρωτότυπο και διαφορετικό έργο που να ξεχωρίζει από τα υπόλοιπα, αυξάνοντας το ενδιαφέρον για συμμετοχή και μελλοντική συνεργασία.
2. **Σχεδιασμός και οργάνωση.** Η ικανότητα προγραμματισμού και οργάνωσης είναι απαραίτητη για την εργασία, ιδίως σε μια ομάδα. Από μια οργανωμένη και καλά

σχεδιασμένη εργασία, επιτυγχάνονται καλύτερα ποσοτικά και ποιοτικά αποτελέσματα, εκτός από την αύξηση των δεξιοτήτων και των ικανοτήτων των χρηστών μας.

3. **Συνεργασία.** Η επίτευξη ενός κοινού στόχου από την κοινή απόφαση, μέσω της συναίνεσης, δημιουργεί το αίσθημα της ενότητας και του ανήκειν στην ομάδα, βελτιώνοντας τις θετικές σχέσεις και την ανταλλαγή βοήθειας και υποστήριξης.
4. **Καινοτομία.** Αυτό που μάθαμε περισσότερο στην τρέχουσα παγκόσμια κατάσταση σχετικά με την πανδημία είναι να είμαστε δημιουργικοί και κυρίως καινοτόμοι. Αντιμέτωποι με δυσμενείς καταστάσεις, προκύπτουν άλλες δυνατότητες να είμαστε καινοτόμοι και έτσι να είμαστε σε θέση να μαθαίνουμε και να βελτιώνουμε τις δεξιότητες και να είμαστε πιο ικανοί.
5. **Λήψη αποφάσεων.** Είναι σύνηθες για τους χρήστες μας να παίρνουν αποφάσεις για λογαριασμό τους, επομένως είναι απαραίτητο να ενισχυθεί η αυτοπεποίθηση και να είναι σε θέση να επιλύουν προβλήματα και να λαμβάνουν αποφάσεις, από απλές έως πιο περίπλοκες και με υπευθυνότητα.
6. **Κριτική και αναστοχαστική σκέψη.** Ανάπτυξη της ικανότητας προβληματισμού για ένα θέμα και τοποθέτηση υπέρ ή κατά αυτού.
7. **Πρωτοβουλία.** Για να πάρετε σημαντικές αποφάσεις, είναι πολύ απαραίτητο να έχετε πρωτοβουλία, να είστε γενναίοι και να παραμερίσετε τους φόβους σας. Όλες οι απόψεις είναι σημαντικές και απαραίτητες, ακόμη και αν πραγματοποιηθούν οι πιο βιώσιμες.
8. **Να έχετε επίγνωση των εξωτερικών ζητημάτων / Ενσυναίσθηση.** Να μπορούμε να αισθανόμαστε και να διακρίνουμε τους διαφορετικούς τύπους συναισθημάτων γύρω μας.
9. **Αυτο-υπεράσπιση.** Να μπορείτε να δείχνετε εμπιστοσύνη στις γνώσεις και την εμπειρία σας. Ένα συνηθισμένο λάθος που κάνουν τα άτομα με σύνδρομο Down είναι να αμφιβάλουν για τον εαυτό τους όταν μιλούν.
10. **Αυτοεκτίμηση.** Η ικανότητα να αισθάνεται κανείς σίγουρος για την αξία ή τις ικανότητές του και να αξιολογεί θετικά τον εαυτό του.

### 3. ΟΔΗΓΙΕΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΟ ΠΩΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΣΒΑΑ ΣΕ ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΣΥΝΔΡΟΜΗ DOWN

#### 3.1. ΠΩΣ ΝΑ ΟΡΙΖΟΥΜΕ ΕΙΔΙΚΟΥΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΣΒΑ;



Σύμφωνα με την Εκπαίδευση του ΟΗΕ για τους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης (UNESCO, 2017), η εκπαιδευτική πορεία για όλους θα πρέπει να σχεδιάζεται με βάση τους μαθησιακούς στόχους για τους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης σε τρεις τομείς:

1. **Ο γνωστικός τομέας** - περιλαμβάνει τις γνώσεις και τις δεξιότητες σκέψης που είναι απαραίτητες για την καλύτερη κατανόηση των ΣΒΑ και των προκλήσεων για την επίτευξή τους.
2. **Ο κοινωνικο-συναισθηματικός τομέας** - περιλαμβάνει κοινωνικές δεξιότητες που επιτρέπουν στους μαθητές να συνεργάζονται, να διαπραγματεύονται και να επικοινωνούν για την προώθηση των ΣΒΑ, καθώς και δεξιότητες αυτοαναστοχασμού,

αξίες, στάσεις και κίνητρα που επιτρέπουν στους μαθητές να αναπτύξουν τον εαυτό τους.

3. **Ο τομέας της συμπεριφοράς** - περιγραφή των ικανοτήτων δράσης.

### 3.2. ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΤΡΟΠΟ ΕΠΙΤΕΥΞΗΣ ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΩΝ ΜΑΘΗΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΧΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΣΒΑ

Όπως λένε, όλα είναι καλύτερα μαζί. Και αυτό δεν διαφέρει όταν πρόκειται να επηρεάσουμε τον κόσμο.

Στις επόμενες σελίδες θα βρείτε ένα ξεχωριστό υπόδειγμα για κάθε έναν από τους 17 ΣΒΑ. Τα πρότυπα αυτά έχουν αναπτυχθεί με βάση την έκθεση της UNESCO (2017), αλλά προσαρμόζοντας τους στόχους, το περιεχόμενο, τις διδακτικές προσεγγίσεις και τις μεθόδους διδασκαλίας στα άτομα με σύνδρομο down και άλλες νοητικές αναπηρίες

Οι στόχοι αυτών των προτύπων είναι:

- Γνωρίστε τη βιώσιμη ανάπτυξη, τους διάφορους ΣΒΑ και τα σχετικά θέματα και προκλήσεις.
- Κατανοήστε την ολιστική προσέγγιση και πρακτική των ΣΒΑ.
- Ανάπτυξη μιας ολοκληρωμένης εικόνας των προκλήσεων, των αρχών και των αξιών της βιώσιμης ανάπτυξης.
- Σκεφτείτε την έννοια της βιώσιμης ανάπτυξης και το ρόλο σας σε αυτή τη διαδικασία.
- Εξάσκηση μιας μετασχηματιστικής παιδαγωγικής με προσανατολισμό στη δράση, όπως η μάθηση υπηρεσιών.

Τα υποδείγματα παρέχουν παραδείγματα μαθησιακών στόχων, θεμάτων εργασίας, διδακτικής προσέγγισης και μεθόδων και προκλήσεων για τους εκπαιδευόμενους. Τα πρότυπα αυτά μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως σημείο εκκίνησης για την κατάρτιση ατόμων με σύνδρομο Down και άλλες διανοητικές αναπηρίες και για τη δημιουργία έργων μάθησης υπηρεσιών με αντίκτυπο σε οποιοδήποτε από τα ΣΒΑΑ.

### ΕΛΑΤΕ ΝΑ ΕΠΙΤΕΥΞΟΥΜΕ ΜΑΖΙ ΤΟΥΣ ΣΒΑ!

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ 1 - Παράδειγμα παιδαγωγικής προσέγγισης μαθησιακών στόχων για τον στόχο 1 - ΚΑΜΙΑ ΦΤΩΧΕΙΑ



**Γνωστικός μαθησιακός στόχος** - οι εκπαιδευόμενοι με σύνδρομο Down μαθαίνουν και κατανοούν πώς τα άκρα της φτώχειας και τα άκρα του πλούτου επηρεάζουν τα ανθρώπινα δικαιώματα και τις ανάγκες.

**Κοινωνικο-συναισθηματικός μαθησιακός στόχος** - οι εκπαιδευόμενοι με σύνδρομο Down αναπτύσσουν ευαισθησία στις πτυχές της φτώχειας και ενσυναίσθηση προς τους φτωχούς ανθρώπους και όσους βρίσκονται σε ευάλωτες καταστάσεις.

**Συμπεριφορικός μαθησιακός στόχος** - οι εκπαιδευόμενοι με σύνδρομο Down εκπαιδεύουν τις ικανότητές τους να σχεδιάζουν, να εφαρμόζουν, να αξιολογούν και να αναπαράγουν δραστηριότητες που συμβάλλουν στη μείωση της φτώχειας.

### Παραδείγματα θεμάτων εργασίας

- Τι είναι η φτώχεια; - ορισμός και παραδείγματα
- Η σημασία των συστημάτων και των μέτρων κοινωνικής προστασίας
- Παγκόσμια, εθνική και τοπική κατανομή της ακραίας φτώχειας και του ακραίου πλούτου και οι λόγοι τους
- Συνεργασία

### Παράδειγμα διδακτικής προσέγγισης

Ο εκπαιδευτής μπορεί να οργανώσει δυναμικές ομάδες.

Ως παιδαγωγικά εργαλεία μπορούν να χρησιμοποιηθούν τεχνικές αναστοχασμού ή διαλόγου ή συζητήσεις σε κύκλο.

Ερωτήσεις ή παιχνίδια ρόλων ή ηλεκτρονικά παιχνίδια μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως εργαλεία μάθησης.

### Παράδειγμα μεθόδου διδασκαλίας

#### Πρόκληση: "Αυξάνεται ή μειώνεται η φτώχεια;"

- Αναπτύξτε μια δυναμική ομάδα με βάση ερωτήσεις.
  - Πώς είναι να ζεις σε συνθήκες φτώχειας;
  - Πώς είναι να αγωνίζεσαι καθημερινά για να παραμείνεις υγιής;
  - Τι είναι το χρέος;
  - Πώς μπορούμε να μείνουμε μακριά από χρέη;
  - Τι σημαίνει να είσαι πλούσιος;
  - Ποιος μπορεί να μας βοηθήσει να καλλιεργήσουμε περισσότερα τρόφιμα;
  - Έχετε επισκεφθεί θερμοκήπιο λαχανικών; Τι μπορείτε να μας πείτε γι' αυτό;
  - Τι τρώνε τα οικόσιτα ζώα;
  - Έχετε επισκεφθεί κάποιο αγρόκτημα; Τι μπορείτε να μας πείτε γι' αυτό;
  - Ποιος θέλει να επισκεφθεί μια φάρμα;
  - Πρέπει να προγραμματίσουμε αυτή την επίσκεψη;
  - Πώς θα μπορούσε να μοιάζει το σχέδιο;
  - Ποιος θέλει μια βόλτα μέσα από την κοινωνική επιχειρηματικότητα;
- Δημιουργήστε μια ιστορία ρόλων χρησιμοποιώντας τις ιδέες που εκφράστηκαν στην ομάδα.
- Εκτελέστε παιχνίδια ρόλων σχετικά με την καλλιέργεια λαχανικών στον κήπο σας και την κλιματική αλλαγή.
- Σχεδιάστε και υλοποιήστε ένα τοπικό πρόγραμμα εκμάθησης υπηρεσιών που δίνει τη δυνατότητα σε άτομα με σύνδρομο Down να διεξάγουν εκστρατεία ευαισθητοποίησης σχετικά με τη φτώχεια σε τοπικό και παγκόσμιο επίπεδο.

### Απολαύστε και διασκεδάστε!

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ 2 - Παράδειγμα παιδαγωγικής προσέγγισης μαθησιακών στόχων για τον στόχο 2 - ΜΗΔΕΝΙΚΗ ΠΕΙΝΑ

**Γνωστικός μαθησιακός στόχος** - οι εκπαιδευόμενοι με σύνδρομο Down μαθαίνουν για την πείνα και τις κύριες σωματικές και ψυχολογικές επιπτώσεις της στην ανθρώπινη ζωή.



**Κοινωνικο-συναισθηματικός μαθησιακός στόχος** - οι εκπαιδευόμενοι με σύνδρομο Down είναι σε θέση να επικοινωνούν για θέματα καταπολέμησης της πείνας και πρόωξης της υγιεινής διατροφής.

**Συμπεριφορικός μαθησιακός στόχος** - οι εκπαιδευόμενοι με σύνδρομο Down είναι σε θέση να εφαρμόζουν δράσεις για την πρόληψη της σπατάλης τροφίμων.

### **Παραδείγματα θεμάτων εργασίας**

- Τι είναι η πείνα; - ορισμός και παραδείγματα
- Σωματικές, συναισθηματικές και κοινωνικοπολιτισμικές λειτουργίες των τροφίμων
- Πείνα σε σχέση με την αφθονία τροφίμων, την παχυσαρκία και τη σπατάλη τροφίμων
- Βιοποικιλότητα σπόρων, φυτών και ζώων

### **Παράδειγμα διδακτικής προσέγγισης**

Ο εκπαιδευτής μπορεί να οργανώσει δυναμικές ομάδες.

Ως παιδαγωγικά εργαλεία μπορούν να χρησιμοποιηθούν τεχνικές αναστοχασμού ή διαλόγου ή συζητήσεις σε κύκλο.

Ερωτήσεις ή παιχνίδια ρόλων ή ηλεκτρονικά παιχνίδια μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως εργαλεία μάθησης.

### **Παράδειγμα μεθόδου διδασκαλίας**

#### **Πρόκληση: "Ο κύκλος ζωής των τροφίμων"**

- Αναπτύξτε μια δυναμική ομάδα με βάση ερωτήσεις.
  - Πώς είναι να ζεις μέσα στην πείνα;
  - Πώς είναι να αγωνίζεσαι καθημερινά με τη δυσανεξία στα τρόφιμα;
  - Τι είναι η δίαιτα;
  - Πώς μπορούμε να αποφύγουμε την πείνα;
  - Τι σημαίνει να είσαι υγιής;
  - Πώς μπορούμε να μειώσουμε τη σπατάλη τροφίμων;
  - Ποια είναι η τοπική παραγωγή τροφίμων;
  - Ποια είναι η εθνική παραγωγή τροφίμων;
  - Θέλετε να επισκεφθείτε ένα εργοστάσιο επεξεργασίας τροφίμων;
  - Πρέπει να προγραμματίσουμε αυτή την επίσκεψη;
  - Πώς θα μπορούσε να μοιάζει το σχέδιο;
  - Ποιος θέλει ένα εκπαιδευτικό ταξίδι σε μέρη όπου ασκείται βιώσιμη γεωργία;
  - Πώς το οργανώνουμε;
- Δημιουργήστε μια ιστορία ρόλων χρησιμοποιώντας τις ιδέες που εκφράστηκαν στην ομάδα.
- Εκτελέστε παιχνίδια ρόλων με μικρούς παραγωγούς έναντι μεγάλων επιχειρήσεων σε μια παγκόσμια αγορά που επηρεάζεται από τους φόρους.
- Σχεδιάστε και υλοποιήστε ένα τοπικό πρόγραμμα εκμάθησης υπηρεσιών που θα δίνει τη δυνατότητα σε άτομα με σύνδρομο Down να σχεδιάσουν μια αφίσα που θα ακολουθεί τα τρόφιμα από το αγρόκτημα στο τραπέζι (καλλιέργεια, συγκομιδή και προετοιμασία τροφίμων).

**Απολαύστε και διασκεδάστε!**

### ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ 3 - Παράδειγμα μαθησιακών στόχων και παιδαγωγικής προσέγγισης για τον Στόχο 3 - ΚΑΛΗ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΕΥΕΡΓΕΙΑ



**Γνωστικός μαθησιακός στόχος** - οι εκπαιδευόμενοι με σύνδρομο Down θα μάθουν για τη σχέση μεταξύ υγείας και θνησιμότητας, θέματα πρόληψης και έννοιες όπως η ψυχική υγεία, η σεξουαλική υγεία, οι επιδημίες, οι εξαρτήσεις, η ευημερία κ.λπ.

**Κοινωνικο-συναισθηματικός μαθησιακός στόχος** - οι εκπαιδευόμενοι με σύνδρομο Down θα είναι σε θέση να επικοινωνούν και να είναι υπεύθυνοι για τα προβλήματα υγείας στον κόσμο και τις πιθανές δράσεις πρόληψης.

**Συμπεριφορικός μαθησιακός στόχος** - οι εκπαιδευόμενοι με σύνδρομο Down είναι σε θέση να προτείνουν πραγματικές δράσεις για την πρόληψη προβλημάτων υγείας.

#### Παραδείγματα θεμάτων εργασίας

- Τι σημαίνει ευημερία; - ορισμός και παραδείγματα
- Υγεία και διαφορά μεταξύ των χωρών
- Εθιστικές ουσίες και πρόληψη δράσεων
- Πανδημίες και εμβολιασμός

#### Παράδειγμα διδακτικής προσέγγισης

Ο εκπαιδευτής μπορεί να οργανώσει δυναμικές ομάδες.

Ως παιδαγωγικά εργαλεία μπορούν να χρησιμοποιηθούν τεχνικές αναστοχασμού ή διαλόγου ή συζητήσεις σε κύκλο.

Ερωτήσεις ή παιχνίδια ρόλων ή ηλεκτρονικά παιχνίδια μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως εργαλεία μάθησης.

#### Παράδειγμα μεθόδου διδασκαλίας

##### Πρόκληση: "ΚΑΠΝΙΣΜΑ ΚΑΙ ΣΥΣΧΕΤΙΣΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΡΑΧΕΣ ΥΓΕΙΑΣ"

- Ανάπτυξη ερωτήσεων με βάση μια δυναμική ομάδα.
  - Είναι καλός καπνός;
  - Επιτρέπεται;
  - Γιατί οι άνθρωποι καπνίζουν;
  - Τι μπορούν να κάνουν οι άνθρωποι για να κόψουν το κάπνισμα;
  - Πείτε μας τη δική σας πρόταση για να κόψετε το κάπνισμα
  - Συγκρίνετε έναν πνεύμονα καπνίσματος με ένα "κάτι δυσάρεστο"
- Δημιουργήστε μια ιστορία ρόλων χρησιμοποιώντας τις ιδέες που εκφράστηκαν στην ομάδα.
- Πραγματοποιήστε παιχνίδια ρόλων για διάφορα θέματα με βάση θέματα υγείας: ψυχική υγεία, σεξουαλική υγεία, εμβολιασμοί κ.λπ.
- Σχεδιάστε και υλοποιήστε ένα τοπικό έργο μάθησης υπηρεσιών, λαμβάνοντας υπόψη τις κύριες ανάγκες υγείας που πρέπει να αντιμετωπιστούν και να εργαστείτε στο άμεσο περιβάλλον.

## Απολαύστε και διασκεδάστε!

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ 4 - Παράδειγμα μαθησιακών στόχων και παιδαγωγικής προσέγγισης για τον στόχο 4 - ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ



**Γνωστικός μαθησιακός στόχος** - Οι εκπαιδευόμενοι με σύνδρομο Down θα κατανοήσουν τις σχέσεις μεταξύ της εκπαίδευσης και της οικονομικής ανάπτυξης, της εκπαίδευσης και της δυνατότητας αλλαγής, της ισότητας των φύλων στην εκπαίδευση.

**Κοινωνικοσυναισθηματικός μαθησιακός στόχος** - Οι εκπαιδευόμενοι με σύνδρομο Down και, μέσω της ενσυναίσθησης, θα αναδείξουν τη σημασία του γεγονότος ότι τα άτομα με σύνδρομο Down έχουν ή δεν έχουν πρόσβαση στη βασική εκπαίδευση. Εκτιμούν το γεγονός ότι λαμβάνουν δωρεάν δημόσια εκπαίδευση, προσαρμοσμένη κυρίως στις ανάγκες τους.

**Συμπεριφορικός μαθησιακός στόχος** - Οι εκπαιδευόμενοι με σύνδρομο Down θα εξασκηθούν στην ικανότητα να εντοπίζουν βελτιώσεις στα δικά τους εκπαιδευτικά συστήματα: εκπαιδευτικές ανάγκες στις οποίες δεν έχουν πρόσβαση / εκπαιδευτικά επίπεδα στα οποία δεν τους επιτρέπεται να φτάσουν. Σχεδιάζουν πιθανές ενέργειες βελτίωσης στο άμεσο περιβάλλον τους για να βελτιώσουν αυτές τις αδυναμίες.

### Παραδείγματα θεμάτων εργασίας

- Εκπαίδευση σε όλο τον κόσμο. Διαφορές
- Φύλο και εκπαίδευση
- Σημασία του γραμματισμού: γιατί και για ποιο λόγο;

### Παράδειγμα διδακτικής προσέγγισης

Ο εκπαιδευτής μπορεί να οργανώσει δυναμικές ομάδες.

Ως παιδαγωγικά εργαλεία μπορούν να χρησιμοποιηθούν τεχνικές αναστοχασμού ή διαλόγου ή συζητήσεις σε κύκλο.

Ερωτήσεις ή παιχνίδια ρόλων ή ηλεκτρονικά παιχνίδια μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως εργαλεία μάθησης.

### Παράδειγμα μεθόδου διδασκαλίας

**Πρόκληση: "Ο JOSE, 7 ετών, πρέπει να αφήσει το σχολείο για να δουλέψει και να βοηθήσει τον πατέρα του στα χωράφια"**

- Ανάπτυξη ερωτήσεων με βάση μια δυναμική ομάδα.
  - Ποια είναι η γνώμη σας σχετικά με αυτό;
  - Πιστεύετε ότι είναι η καλύτερη επιλογή να φύγετε από το σχολείο;
  - Πώς αισθάνεστε γι' αυτό;
  - Είναι σημαντικός αυτός ο SDG; Γιατί;
- Δημιουργήστε μια ιστορία ρόλων χρησιμοποιώντας τις ιδέες που εκφράστηκαν στην ομάδα.
- Πραγματοποιήστε παιχνίδια ρόλων για διάφορα θέματα με βάση θέματα υγείας: ψυχική υγεία, σεξουαλική υγεία, εμβολιασμοί κ.λπ.
- Σχεδιάστε και υλοποιήστε ένα τοπικό πρόγραμμα εκμάθησης υπηρεσιών που θα δίνει τη δυνατότητα σε άτομα με σύνδρομο Down να διεξάγουν εκστρατεία

ευαισθητοποίησης σχετικά με τη σημασία της εκπαίδευσης για τα παιδιά ανεξαρτήτως φύλου και χώρας.

## Απολαύστε και διασκεδάστε!

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ 5 - Παράδειγμα μαθησιακών στόχων και παιδαγωγικής προσέγγισης για τον στόχο 5 - ΙΣΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ



**Γνωστικός μαθησιακός στόχος** - Οι εκπαιδευόμενοι με DS και ID θα πρέπει να μάθουν και να κατανοήσουν τις ευρύτερες έννοιες του φύλου, πώς να είναι ενεργοί και ευαισθητοποιημένοι σε αυτές τις βασικές πτυχές και να εντοπίζουν κάθε μορφή διακρίσεων, βίας και ανισότητας των φύλων,

**Κοινωνικοσυναισθηματικοί μαθησιακοί στόχοι** - Οι εκπαιδευόμενοι με ΣΔ και ΔΑ αναπτύσσουν κοινωνικοσυναισθηματικές δεξιότητες, όπως ενσυναίσθηση, σεβασμό στις πολιτισμικές διαφορές, να είναι ενεργοί και να επισημαίνουν όλες τις μορφές διακρίσεων, βίας και ανισότητας των φύλων και να αναπτύσσουν κριτική σκέψη,

**Συμπεριφορικοί μαθησιακοί στόχοι** - Οι εκπαιδευόμενοι με DS και ID εκπαιδεύουν τις ικανότητές τους να σχεδιάζουν, να εφαρμόζουν και να αναπαράγουν δραστηριότητες/στρατηγικές που συμβάλλουν στην ενδυνάμωση του εαυτού τους και των άλλων προς μια κοινωνία χωρίς αποκλεισμούς.

### Παραδείγματα θεμάτων εργασίας

- Τι είναι το φύλο, η ισότητα των φύλων και οι διακρίσεις λόγω φύλου;
- Προσδιορισμός των μορφών διακρίσεων, βίας και ανισότητας των φύλων
- Θεμελιώδη δικαιώματα των γυναικών και των κοριτσιών
- Πώς πάνε τα πράγματα στη χώρα σας;
- Σημαντική η καταγγελία όλων των μορφών διακρίσεων λόγω φύλου
- Ταυτότητα φύλου και ρόλοι φύλου

### Παράδειγμα διδακτικής προσέγγισης

Εορτάστε τη Διεθνή Ημέρα για την Εξάλειψη της Βίας κατά των Γυναικών Εκτελούν παιχνίδια ρόλων που διερευνούν την ένταξη και την ταυτότητα με βάση τους ρόλους των φύλων

Να επιδιώκουν συνεργασίες με ομάδες σε άλλα μέρη του κόσμου όπου η προσέγγιση του φύλου μπορεί να είναι διαφορετική.

Να περάσετε μια μέρα εργαζόμενοι σε ένα παραδοσιακά γυναικείο ή ανδρικό επάγγελμα (ρόλος στην εργασία)

### Παράδειγμα μεθόδου διδασκαλίας

#### Πρόκληση. Αναστοχασμός σχετικά με την ισότητα των φύλων και τη νοητική αναπηρία

- Η άσκηση ξεκινά με το ερώτημα, υπάρχουν διαφορές μεταξύ γυναικών και ανδρών;
- Για να ενθαρρυνθεί ο προβληματισμός, ζητείται από την ομάδα να χωριστεί σε ζεύγη, κάθε ζεύγος αποτελείται από έναν άνδρα και μια γυναίκα και τους ζητείται να παρατηρήσουν ο ένας τον άλλον για ένα λεπτό.



- Η ιδέα πίσω από αυτή την άσκηση είναι να εξερευνήσετε, μέσω της οπτικής επαφής, τη διαφορά μεταξύ των εννοιών του φύλου και του φύλου.
- Στη συνέχεια, προκειμένου να συζητηθεί το θέμα της αναπηρίας, των δικαιωμάτων, της ισότητας των φύλων και να απομυθοποιηθούν τα στερεότυπα που σχετίζονται με τον κοινωνικό ρόλο των γυναικών και των ανδρών στην κοινωνία, θα πρέπει να υπάρχουν κάποιες φωτογραφίες ανδρών και γυναικών σε τομείς όπως η εργασία, η οικογένεια και ο αθλητισμός.

## Απολαύστε και διασκεδάστε!

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ 6 - Παράδειγμα μαθησιακών στόχων και παιδαγωγικής προσέγγισης για τον Στόχο 6 - ΚΑΘΑΡΟ ΝΕΡΟ ΚΑΙ ΥΓΙΕΙΝΗ



**Γνωστικός μαθησιακός στόχος** - Οι εκπαιδευόμενοι με σύνδρομο Down μαθαίνουν και κατανοούν ότι η πρόσβαση σε νερό και αποχέτευση δεν είναι πραγματικότητα για πολλούς ανθρώπους σε όλο τον κόσμο, πράγμα που σημαίνει ότι αυτά τα βασικά δικαιώματα που οι άνθρωποι από τις ανεπτυγμένες χώρες θεωρούν δεδομένα, εξακολουθούν να επηρεάζουν τα ανθρώπινα δικαιώματα και τις ανάγκες.

**Κοινωνικο-συναισθηματικοί μαθησιακοί στόχοι** - Οι εκπαιδευόμενοι με σύνδρομο Down αναπτύσσουν ενσυναίσθηση και ευαισθησία για τους ανθρώπους που εξακολουθούν να ζουν σε ευάλωτες καταστάσεις, σε κακές συνθήκες με έλλειψη βασικών υπηρεσιών που τους επιτρέπουν καθαρό πόσιμο νερό και αποχέτευση.

**Συμπεριφορικοί μαθησιακοί στόχοι** - Οι εκπαιδευόμενοι με σύνδρομο Down εκπαιδεύουν τις ικανότητές τους να σχεδιάζουν, να εφαρμόζουν και να αναπαράγουν δραστηριότητες που συμβάλλουν στη δημιουργία συνθηκών πρόσβασης σε καθαρό νερό και αποχέτευση και σε έναν πιο βιώσιμο κόσμο.

### Παραδείγματα θεμάτων εργασίας

- Τι σημαίνει καθαρό νερό και υγιεινή;
- Πώς εξασφαλίζετε και βελτιώνετε την ποιότητα του νερού και την αποχέτευση για όλους;
- Γιατί είναι πρόβλημα το καθαρό νερό και η αποχέτευση;
- Γιατί το καθαρό νερό και η αποχέτευση είναι σημαντικά για τη βιωσιμότητα και τη μείωση των ανισοτήτων; Πώς εξελίσσονται τα πράγματα στη χώρα σας;

### Παράδειγμα διδακτικής προσέγγισης

Να προσκαλέσετε ομιλητές που είχαν αναπτύξει τοπικά ή κοινοτικά έργα σχετικά με τα θέματα του SDG 6.

Να κάνετε κριτικό προβληματισμό σχετικά με την κατανάλωση νερού για να συνειδητοποιήσετε το νερό που καταναλώνεται καθημερινά.

Να αναπτύξουν πρακτικές αποδοτικής χρήσης του νερού- να βελτιστοποιήσουν το υδάτινο αποτύπωμά τους υπολογίζοντάς το τακτικά με προσιτό και απλό τρόπο.

Διοργάνωση εκδρομών για την επίσκεψη τοπικών δικτύων ύδρευσης, γειτονιών με κακή αποχέτευση και πρόσβαση στο νερό

Σχεδιάστε και αναπτύξτε μια εκστρατεία ευαισθητοποίησης για το νερό και τη σημασία του, ώστε να ευαισθητοποιήσετε και να συζητήσετε για την κοινωνική και υπεύθυνη συμπεριφορά στην κοινότητα)

### Παράδειγμα μεθόδου διδασκαλίας

#### Πρόκληση. Δημιουργήστε ένα ομαδικό ημερολόγιο νερού

Σκεπτόμενοι όλες τις δραστηριότητες στις οποίες χρησιμοποιούμε το νερό και για πόσο χρόνο, μπορεί να ανοίξει τα μάτια των εκπαιδευόμενων για το πόσο εξαρτώμαστε από το νερό και πόσο τυχεροί είναι που έχουν πρόσβαση σε αυτό.

- **Βήμα 1.** Για μία ημέρα, βάλτε τους εκπαιδευόμενους να καταγράψουν όλο το νερό ή τα υγρά που καταναλώνουν οι ίδιοι και οι οικογένειές τους κατά τη διάρκεια της ημέρας,
- **Βήμα 2.** Ζητήστε τους να σκεφτούν λεπτομερώς τις καταχωρίσεις τους, π.χ. αφήνουν τη βρύση ανοιχτή ενώ πλένουν τα δόντια τους; Πόση ώρα περνούν στο ντους; κ.λπ.
- **Τυπικές δραστηριότητες που απαιτούν νερό μπορεί να περιλαμβάνουν:** Ποτά, μαγείρεμα φαγητού, επισκέψεις στο μπάνιο, πλύσιμο ρούχων, καθαρισμός, πλύσιμο, πότισμα φυτών.

### Απολαύστε και διασκεδάστε!

**ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ 7 - Παράδειγμα μαθησιακών στόχων και παιδαγωγικής προσέγγισης για τον Στόχο 7 - ΠΡΟΣΦΕΡΟΜΕΝΗ ΚΑΙ ΚΑΘΑΡΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ**



**Γνωστικός μαθησιακός στόχος** - Οι εκπαιδευόμενοι με σύνδρομο Down μαθαίνουν για την ενέργεια και πώς μπορούμε να την κάνουμε βιώσιμη.

**Κοινωνικο-συναισθηματικός μαθησιακός στόχος** - Οι εκπαιδευόμενοι με σύνδρομο Down είναι σε θέση να συνδεθούν με τον κόσμο γύρω τους και να δείξουν ενσυναίσθηση για όσους δεν έχουν ακόμα ηλεκτρικό ρεύμα.

**Συμπεριφορικός μαθησιακός στόχος** - Οι εκπαιδευόμενοι με σύνδρομο Down εκπαιδεύουν τις ικανότητές τους να σχεδιάζουν, να εφαρμόζουν, να αξιολογούν και να αναπαράγουν δραστηριότητες που συμβάλλουν στην πρόσβαση όλων στην σύγχρονη ενέργεια.

#### Παραδείγματα θεμάτων εργασίας

- Τι είναι η προσιτή, αξιόπιστη, βιώσιμη και σύγχρονη ενέργεια;
- Ποια είναι η σημασία της βιώσιμης ενέργειας;
- Γιατί είναι σημαντικό για κάθε άνθρωπο να έχει πρόσβαση στην ενέργεια;
- Πώς χρησιμοποιείται η ενέργεια στους διάφορους τομείς;
- Υπάρχουν περισσότερα είδη ενέργειας;

#### Παράδειγμα διδακτικής προσέγγισης

Ο εκπαιδευτής μπορεί να οργανώσει δυναμικές ομάδες.

Ως παιδαγωγικά εργαλεία μπορούν να χρησιμοποιηθούν τεχνικές αναστοχασμού ή διαλόγου ή συζητήσεις σε κύκλο.

Οι ερωτήσεις ή το παιχνίδι ρόλων μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως εργαλεία μάθησης.

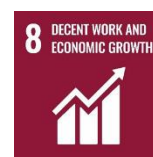
### Παράδειγμα μεθόδου διδασκαλίας

## Πρόκληση: "ΠΩΣ ΜΠΟΡΟΥΜΕ ΝΑ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΣΟΥΜΕ ΤΗΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑ ΜΕ ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΟ ΤΡΟΠΟ"

- Ανάπτυξη ερωτήσεων με βάση μια δυναμική ομάδα.
  - Ξέρετε για ποιο λόγο χρησιμοποιούμε την ενέργεια;
  - Ξέρετε πώς είναι να ζεις χωρίς ενέργεια;
  - Πώς μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε διαφορετικούς τύπους ενέργειας;
  - Πώς μπορούμε να εξοικονομήσουμε ενέργεια;
  - Ποια είδη εναλλακτικής ενέργειας μπορούμε να βρούμε;
  - Πώς μπορούμε να αυξήσουμε την κατανάλωση ενέργειας;
- Δημιουργήστε μια ιστορία ρόλων χρησιμοποιώντας τις ιδέες που εκφράστηκαν στην ομάδα.
- Γράψτε μια ιστορία για ένα άτομο που κρουλόγησε επειδή ο πατέρας της είναι άρρωστος και δεν μπορεί να μαζέψει καυσόξυλα από το δάσος.
- Σχεδιάστε και υλοποιήστε ένα τοπικό πρόγραμμα εκμάθησης υπηρεσιών που θα δίνει τη δυνατότητα σε άτομα με σύνδρομο Down να διεξάγουν εκστρατεία ευαισθητοποίησης σχετικά με τη σύγχρονη και βιώσιμη ενέργεια.

### Απολαύστε και διασκεδάστε!

#### ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ 8 - Παράδειγμα μαθησιακών στόχων και παιδαγωγικής προσέγγισης για τον στόχο 8 - ΑΞΙΟΠΡΕΠΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ



**Γνωστικός μαθησιακός στόχος** - Οι εκπαιδευόμενοι με σύνδρομο Down μαθαίνουν τι σημαίνει να έχεις μια αξιοπρεπή εργασία.

**Κοινωνικοσυναισθηματικός μαθησιακός στόχος** - Οι εκπαιδευόμενοι με σύνδρομο Down είναι σε θέση να δείχνουν ενσυναίσθηση για όσους δεν έχουν ίσες ευκαιρίες και ασφάλεια στον εργασιακό χώρο.

**Συμπεριφορικός μαθησιακός στόχος** - Οι εκπαιδευόμενοι με σύνδρομο Down εκπαιδεύουν τις ικανότητές τους να σχεδιάζουν, να εφαρμόζουν, να αξιολογούν και να αναπαράγουν δραστηριότητες που συμβάλλουν στην πρόσβαση όλων στην ισότητα στο χώρο εργασίας.

#### Παραδείγματα θεμάτων εργασίας

- Τι σημαίνει "αξιοπρεπής εργασία";
- Ποια είναι η σημασία της ισότητας στο χώρο εργασίας;
- Ποια είναι η σημασία της ασφάλειας και της προστασίας στο χώρο εργασίας;
- Γιατί είναι σημαντικό να υπάρχουν ίσες ευκαιρίες για όλους;
- Γιατί είναι σημαντικό να αναπτύξετε τις δικές σας ικανότητες που ταιριάζουν στην αγορά εργασίας;

#### Παράδειγμα διδακτικής προσέγγισης

Ο εκπαιδευτής μπορεί να οργανώσει δυναμικές ομάδες.

Ως παιδαγωγικά εργαλεία μπορούν να χρησιμοποιηθούν τεχνικές αναστοχασμού ή διαλόγου ή συζητήσεις σε κύκλο.

Οι ερωτήσεις ή το παιχνίδι ρόλων μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως εργαλεία μάθησης.

## Παράδειγμα μεθόδου διδασκαλίας

**Πρόκληση:** "Ο Mihai είναι πολύ κουρασμένος επειδή πρέπει να κάνει τις εργασίες του και να βοηθάει τον προϊστάμενό του, ο οποίος μιλάει συνέχεια στο τηλέφωνο και φεύγει από το χώρο εργασίας για να πιει καφέ".

- Ανάπτυξη ερωτήσεων με βάση τις δυναμικές ομάδες.
  - Ξέρετε τι σημαίνει αξιοπρεπής εργασία;
  - Ας μιλήσουμε για την εκμετάλλευση στην εργασία.
  - Γνωρίζετε τι είναι οι ίσες ευκαιρίες για όλους στον εργασιακό χώρο;
  - Γνωρίζετε τι σημαίνει ασφάλεια στο χώρο εργασίας;
  - Γνωρίζετε τι σημαίνει προσαρμοσμένος χώρος εργασίας;
  - Ξέρετε τι σημαίνει να έχετε ένα δίκαιο εισόδημα;
  - Γνωρίζετε πώς μπορούμε να αναπτύξουμε ικανότητες που ταιριάζουν στην αγορά εργασίας;
  - Ξέρετε πώς να βρείτε την κατάλληλη εργασία για εσάς;
- Δημιουργήστε μια ιστορία ρόλων χρησιμοποιώντας τις ιδέες που εκφράστηκαν στην ομάδα.
- Πραγματοποιήστε παιχνίδια ρόλων σχετικά με την εύρεση της ιδανικής εργασίας.
- Σχεδιάστε και υλοποιήστε ένα τοπικό πρόγραμμα εκμάθησης υπηρεσιών που θα δίνει τη δυνατότητα σε άτομα με σύνδρομο Down να διεξάγουν εκστρατεία ευαισθητοποίησης σχετικά με την ισότιμη και αξιοπρεπή εργασία για όλους.

## Απολαύστε και διασκεδάστε!

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ 9 - Παράδειγμα μαθησιακών στόχων και παιδαγωγικής προσέγγισης για τον στόχο 9 - ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ, ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ ΚΑΙ ΥΠΟΔΟΜΕΣ



**Γνωστικός μαθησιακός στόχος** - Οι εκπαιδευόμενοι με σύνδρομο Down μαθαίνουν πώς οι καινοτομίες μπορούν να αλλάξουν τη ζωή τους. Κατανοούν τη μη βιώσιμη εκβιομηχάνιση με βάση τον αντίκτυπο που είχε στη ζωή μας το COVID-19 και τις σημερινές προκλήσεις στις δικές τους κοινότητες.

**Κοινωνικο-συναισθηματικός μαθησιακός στόχος** - Οι εκπαιδευόμενοι με σύνδρομο Down είναι σε θέση να επικοινωνούν σχετικά με τις εμπειρίες τους από τη χρήση/πρόσβαση στην τεχνολογία πληροφοριών και επικοινωνιών (ΤΠΕ) και πώς αυτή επηρέασε τη ζωή τους.

**Συμπεριφορικός μαθησιακός στόχος** - Οι εκπαιδευόμενοι με σύνδρομο Down είναι σε θέση να εργάζονται στο δικό τους tablet μαζί με τους συνομηλίκους τους που δεν διαθέτουν αυτή την τεχνολογία.

### Παράδειγματα θεμάτων εργασίας

- Πώς μας βοηθάει η τεχνολογία (ΤΠΕ);
- Ποια είναι η έννοια της βασικής υποδομής στο δικό σας περιβάλλον;
- Γιατί είναι σημαντικό να έχετε ιατρικό εξοπλισμό υψηλής ποιότητας;
- Ποια είναι η διαφορά μεταξύ ενός κανονικού και ενός υβριδικού αυτοκινήτου;

### Παράδειγμα διδακτικής προσέγγισης

Ο εκπαιδευτής μπορεί να οργανώσει δυναμικές ομάδες.

Ως παιδαγωγικά εργαλεία μπορούν να χρησιμοποιηθούν τεχνικές αναστοχασμού ή διαλόγου ή συζητήσεις σε κύκλο.

Ως εργαλεία μάθησης μπορούν να χρησιμοποιηθούν ερωτήσεις, βίντεο ή παιχνίδια ρόλων.

### Παράδειγμα μεθόδου διδασκαλίας

**Πρόκληση: "Η μητέρα μου είναι τυπικά άνεργη επειδή το εργοστάσιο όπου εργάζεται έχει κλείσει προσωρινά λόγω του ιού".**

- Ανάπτυξη ερωτήσεων με βάση τις δυναμικές ομάδες.
  - Υπάρχει εργοστάσιο στην κοινότητά μου;
  - Επηρεάζει αυτό το εργοστάσιο το περιβάλλον;
  - Πώς μας βοηθάει αυτό το εργοστάσιο;
  - Η πανδημία Covid-19 επηρεάζει αυτό το εργοστάσιο;
  - Πώς φτάνουν οι άνθρωποι σε αυτό το εργοστάσιο;
  - Έχει αυτό το εργοστάσιο αντίκτυπο στη δική σας ζωή;
- Δημιουργήστε μια ιστορία ρόλων χρησιμοποιώντας τις ιδέες που εκφράστηκαν στην ομάδα.
- Παίξτε παιχνίδια ρόλων για έναν ταξιδιώτη στην πόλη μου.
- Να σχεδιάσω και να υλοποιήσω ένα τοπικό πρόγραμμα μάθησης υπηρεσιών που θα δίνει τη δυνατότητα σε άτομα με σύνδρομο Down να διεξάγουν εκστρατεία ευαισθητοποίησης σχετικά με τη βιωσιμότητα στην κοινότητά μου σε σχέση με τη χρήση των ΤΠΕ.

### Απολαύστε και διασκεδάστε!

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ 10 - Παράδειγμα μαθησιακών στόχων και παιδαγωγικής προσέγγισης για τον στόχο 10 - ΜΕΙΩΣΗ ΤΩΝ ΑΝΙΣΟΤΗΤΩΝ



**Γνωστικός μαθησιακός στόχος** - Οι εκπαιδευόμενοι με σύνδρομο Down μαθαίνουν για 2 διαφορετικές διαστάσεις της ανισότητας στο σχολείο.

**Κοινωνικοσυναισθηματικός μαθησιακός στόχος** - Οι εκπαιδευόμενοι με σύνδρομο Down αναπτύσσουν ενσυναίσθηση και αλληλεγγύη προς τα άτομα που υφίστανται διακρίσεις στο σχολείο.

**Μαθησιακός στόχος συμπεριφοράς** - Οι εκπαιδευόμενοι με σύνδρομο Down είναι σε θέση να αναλάβουν δράση για την προστασία των δικαιωμάτων τους στη σχολική εκπαίδευση.

### Παραδείγματα θεμάτων εργασίας

- Ποιες είναι οι ρίζες των σχολικών ανισοτήτων;
- Ποια είναι η έννοια της μη σχολικής εισαγωγής λόγω αναπηρίας;
- Γιατί είναι σημαντικό να γνωρίζω τα δικαιώματά μου;
- Γιατί είναι σημαντικό να έχουμε τις ίδιες σχολικές ευκαιρίες;
- Πώς μπορούν τα άτομα με σύνδρομο Down να εκπροσωπούνται σε επίπεδο λήψης αποφάσεων;

### Παράδειγμα διδακτικής προσέγγισης

Ο εκπαιδευτής μπορεί να οργανώσει δυναμικές ομάδες.  
Ως παιδαγωγικά εργαλεία μπορούν να χρησιμοποιηθούν τεχνικές αναστοχασμού ή διαλόγου ή συζητήσεις σε κύκλο.  
Ως εργαλεία μάθησης μπορούν να χρησιμοποιηθούν ερωτήσεις, βίντεο ή παιχνίδια ρόλων.

### Παράδειγμα μεθόδου διδασκαλίας

**Πρόκληση: "Η Ρομπέρτα είναι αναστατωμένη επειδή πρέπει να σχεδιάσει ένα αναπηρικό καροτσάκι και δεν της αρέσουν οι άνθρωποι σε αναπηρικά καροτσάκια."**

- Ανάπτυξη ερωτήσεων με βάση τις δυναμικές ομάδες.
  - Είναι όλοι οι άνθρωποι ίδιοι ή διαφορετικοί;
  - Πώς θα σχεδιάζατε την αναπηρία;
  - Τι σημαίνει ισότητα για μένα;
  - Τι σημαίνει η ισότητα για την οικογένειά μου;
  - Θα θέλατε να δώσετε 5 παραδείγματα ίσων ευκαιριών στην ομάδα μας;
  - Θα θέλατε να δώσετε ένα παράδειγμα ανισότητας στην ομάδα μας;
- Δημιουργήστε μια ιστορία ρόλων χρησιμοποιώντας τις ιδέες που εκφράστηκαν στην ομάδα.
- Διεξάγετε διαγωνισμό φωτογραφικής φωνής με θέμα την ισότητα.
- Να σχεδιάσω και να υλοποιήσω ένα τοπικό πρόγραμμα εκμάθησης υπηρεσιών που θα δίνει τη δυνατότητα σε άτομα με σύνδρομο Down να διεξάγουν εκστρατεία ευαισθητοποίησης σχετικά με τις διαφορές στη σχολική εκπαίδευση στην κοινότητά μου.

### Απολαύστε και διασκεδάστε!

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ 11 - Παράδειγμα μαθησιακών στόχων και παιδαγωγικής προσέγγισης για τον Στόχο 11 - ΒΙΩΣΙΜΕΣ ΠΟΛΕΙΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ



**Γνωστικός μαθησιακός στόχος** - Οι εκπαιδευόμενοι με σύνδρομο Down μαθαίνουν και κατανοούν τις βασικές ανάγκες της κοινότητας και προσδιορίζουν πώς μπορούν να αντιμετωπιστούν αυτές οι ανάγκες στους οικισμούς τους.

**Κοινωνικο-συναισθηματικός μαθησιακός στόχος** - Οι εκπαιδευόμενοι με σύνδρομο Down αισθάνονται υπεύθυνοι για τις περιβαλλοντικές και κοινωνικές επιπτώσεις του ατομικού τους τρόπου ζωής μέσα στην κοινότητά τους.

**Μαθησιακός στόχος συμπεριφοράς** - Οι εκπαιδευόμενοι με σύνδρομο Down δείχνουν σεβασμό για τα υλικά αγαθά στο περιβάλλον δραστηριότητάς τους και διατηρούν τους γύρω χώρους καθαρούς.

### Παραδείγματα θεμάτων εργασίας

- Ποιες είναι οι ανάγκες του δικού μου δικτύου;
- Πώς μπορώ να εντοπίσω τις ανάγκες της δικής μου κοινότητας;
- Ποια είναι η έννοια της διαχείρισης αποβλήτων;
- Ποια είναι η έννοια της βιώσιμης διαχείρισης των φυσικών πόρων;
- Ποια είναι η έννοια της επιλεκτικής συλλογής σκουπιδιών;

- Πώς μπορούν τα άτομα με σύνδρομο Down να βοηθήσουν τα τρόφιμα, τα κτίρια και τις πόλεις;

### Παράδειγμα διδακτικής προσέγγισης

Ο εκπαιδευτής μπορεί να οργανώσει δυναμικές ομάδες.

Ως παιδαγωγικά εργαλεία μπορούν να χρησιμοποιηθούν τεχνικές αναστοχασμού ή διαλόγου ή συζητήσεις σε κύκλο.

Ως εργαλεία μάθησης μπορούν να χρησιμοποιηθούν ερωτήσεις, βίντεο ή παιχνίδια ρόλων.

### Παράδειγμα μεθόδου διδασκαλίας

**Πρόκληση: "Όλα τα παγκάκια στο πάρκο της γειτονιάς μου είναι σπασμένα ή κατεστραμμένα".**

- Ανάπτυξη ερωτήσεων με βάση τις δυναμικές ομάδες.
  - Πώς μπορείτε να αντιμετωπίσετε τις ανάγκες της δικής σας κοινότητας;
  - Πώς θα ενεργούσατε υπεύθυνα στην κοινότητά σας;
  - Αισθάνεστε υπεύθυνοι για την προστασία των κτιρίων;
  - Αισθάνεστε υπεύθυνοι για το πάρκο στη γειτονιά σας;
  - Είναι καλό να πετάξετε το άδειο σωληνάριο του σπρέι σας σε έναν κάδο απορριμμάτων χαρτιού που βρίσκεται κοντά στο παγκάκι που αράζετε στο πάρκο;
- Δημιουργήστε μια ιστορία ρόλων χρησιμοποιώντας τις ιδέες που εκφράστηκαν στην ομάδα.
- Πραγματοποιήστε παιχνίδια ρόλων σχετικά με την προστασία των παγκάκων στο πάρκο.
- Σχεδιάστε και υλοποιήστε ένα τοπικό πρόγραμμα εκμάθησης υπηρεσιών που θα δίνει τη δυνατότητα σε άτομα με σύνδρομο Down να διεξάγουν εκστρατεία ευαισθητοποίησης σχετικά με τη σημασία των πάρκων για τη ζωή της κοινότητας.

## Απολαύστε και διασκεδάστε!

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ 12 - Παράδειγμα μαθησιακών στόχων και παιδαγωγικής προσέγγισης για τον στόχο 12 - ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ



**Γνωστικός μαθησιακός στόχος** - Οι εκπαιδευόμενοι με σύνδρομο Down μαθαίνουν και αναγνωρίζουν πώς οι ατομικές επιλογές του τρόπου ζωής τους επηρεάζουν την κοινωνική, οικονομική και περιβαλλοντική ανάπτυξη.

**Κοινωνικοσυναισθηματικός μαθησιακός στόχος** - Οι εκπαιδευόμενοι με σύνδρομο Down αισθάνονται υπεύθυνοι για τις περιβαλλοντικές και κοινωνικές επιπτώσεις του ατομικού τους τρόπου ζωής.

**Συμπεριφορικός μαθησιακός στόχος** - Οι εκπαιδευόμενοι με σύνδρομο Down κατανοούν πώς να ενεργούν για την υπεύθυνη κατανάλωση τροφίμων και νερού.

### Παραδείγματα θεμάτων εργασίας

- Ποιο είναι το νόημα της κατανάλωσης;
- Γιατί είναι σημαντικό να φροντίζετε για την κατανάλωση καθαρού νερού;

- Ποια είναι η σημασία της βιομηχανικής παραγωγής;
- Ποια είναι η διαφορά μεταξύ των φυσικών και των επεξεργασμένων τροφίμων;
- Γιατί είναι σημαντικό να σβήνετε τα φώτα;
- Πώς μπορούν τα άτομα με σύνδρομο Down να ζήσουν μια υγιή ζωή;

### Παράδειγμα διδακτικής προσέγγισης

Ο εκπαιδευτής μπορεί να οργανώσει δυναμικές ομάδες.

Ως παιδαγωγικά εργαλεία μπορούν να χρησιμοποιηθούν τεχνικές αναστοχασμού ή διαλόγου ή συζητήσεις σε κύκλο.

Ως εργαλεία μάθησης μπορούν να χρησιμοποιηθούν ερωτήσεις, βίντεο ή παιχνίδια ρόλων.

### Παράδειγμα μεθόδου διδασκαλίας

#### Πρόκληση: "Ο Γιώργος θέλει να φτιάξει το δικό του λαχανόκηπο."

- Ανάπτυξη ερωτήσεων με βάση τις δυναμικές ομάδες.
  - Τι χρειάζεται ο Γιώργος για να φτιάξει το δικό του λαχανόκηπο;
  - Πώς μπορεί ο Γιώργος να παρέχει νερό για τον κήπο του;
  - Τι μπορεί να κάνει ο Γιώργος με την παραγωγή λαχανικών του;
  - Τι μενού μπορεί να ετοιμάσει ο Γιώργος με την παραγωγή λαχανικών του;
  - Τι μπορεί να κάνει ο Γιώργος με τα λαχανικά που δεν χρειάζεται πραγματικά;
  - Τι μπορεί να κάνει ο Γιώργος με τα κλαδιά στον κήπο;
- Δημιουργήστε μια ιστορία ρόλων χρησιμοποιώντας τις ιδέες που εκφράστηκαν στην ομάδα.
- Εκτελέστε παιχνίδια ρόλων σχετικά με την καλλιέργεια λαχανικών σε έναν κήπο.
- Σχεδιάστε και υλοποιήστε ένα τοπικό πρόγραμμα εκμάθησης υπηρεσιών που δίνει τη δυνατότητα σε άτομα με σύνδρομο Down να διεξάγουν μια εκστρατεία ευαισθητοποίησης σχετικά με τα τοπικά λαχανικά.

## Απολαύστε και διασκεδάστε!

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ 13 - Παράδειγμα μαθησιακών στόχων και παιδαγωγικής προσέγγισης για τον στόχο 13 - ΔΡΑΣΗ ΓΙΑ ΤΟ ΚΛΙΜΑ



**Γνωστικός μαθησιακός στόχος** - Οι εκπαιδευόμενοι με σύνδρομο Down κατανοούν το φαινόμενο του θερμοκηπίου ως φυσικό φαινόμενο που προκαλείται από ένα μονωτικό στρώμα αερίων του θερμοκηπίου, καθώς και ποιες ανθρώπινες δραστηριότητες συμβάλλουν περισσότερο στην κλιματική αλλαγή.

**Κοινωνικο-συναισθηματικός μαθησιακός στόχος** - Οι εκπαιδευόμενοι με σύνδρομο Down είναι σε θέση να κατανοήσουν τον προσωπικό τους αντίκτυπο στο παγκόσμιο κλίμα και είναι επίσης σε θέση να συνεργαστούν με άλλους και να αναπτύξουν κοινά αποδεκτές στρατηγικές για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής.

**Συμπεριφορικός μαθησιακός στόχος** - Οι εκπαιδευόμενοι με σύνδρομο Down είναι σε θέση να αξιολογούν κατά πόσο οι ιδιωτικές και επαγγελματικές τους δραστηριότητες είναι φιλικές προς το κλίμα και - αν όχι - να τις αναθεωρούν. Ο εκπαιδευόμενος είναι σε θέση να υποστηρίξει οικονομικές δραστηριότητες φιλικές προς το κλίμα.



### Παραδείγματα θεμάτων εργασίας

- Αέρια του θερμοκηπίου και οι εκπομπές τους
- Κίνδυνοι που σχετίζονται με την κλιματική αλλαγή και οδηγούν σε καταστροφές, όπως ξηρασία, ακραία καιρικά φαινόμενα κ.λπ.
- Επιπτώσεις και επιπτώσεις σε μεγάλα οικοσυστήματα όπως τα δάση, οι ωκεανοί, οι παγετώνες και η βιοποικιλότητα

### Παράδειγμα διδακτικής προσέγγισης

Ο εκπαιδευτής μπορεί να οργανώσει δυναμικές ομάδες.

Ως παιδαγωγικά εργαλεία μπορούν να χρησιμοποιηθούν τεχνικές αναστοχασμού ή διαλόγου ή συζητήσεις σε κύκλο.

Ως εργαλεία μάθησης μπορούν να χρησιμοποιηθούν ερωτήσεις, βίντεο ή παιχνίδια ρόλων.

### Παράδειγμα μεθόδου διδασκαλίας

#### Πρόκληση: "ΚΑΝΕΤΕ ΤΟΥΣ ΑΝΘΡΩΠΟΥΣ ΠΟΥ ΕΙΝΑΙ ΠΙΟ ΚΟΝΤΡΑ ΣΑΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΤΕ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥΣ ΤΗΣ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ ΚΑΙ ΤΙΣ ΜΙΚΡΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΠΟΥ ΜΠΟΡΟΥΝ ΝΑ ΛΑΒΟΥΝ ΓΙΑ ΝΑ ΤΗΝ ΠΡΟΛΗΨΟΥΝ"

- Ανάπτυξη ερωτήσεων με βάση τις δυναμικές ομάδες.
  - Τι κάνετε στην καθημερινότητά σας για να αποτρέψετε την κλιματική αλλαγή; Και η οικογένεια και οι φίλοι σας;
  - Πώς μπορούμε να σταματήσουμε την κλιματική αλλαγή;
  - Σας αρέσει να πηγαίνετε σε μέρη με ποδήλατο ή με αυτοκίνητο; Μοιράζεστε το αυτοκίνητο με τους φίλους ή τους συναδέλφους σας;
  - Υπάρχει κάποιο μέρος ή τοποθεσία κοντά στον τόπο διαμονής σας που επηρεάζεται σαφώς από την κλιματική αλλαγή; Πού; Γιατί;
- Δημιουργήστε μια ιστορία ρόλων χρησιμοποιώντας τις ιδέες που εκφράστηκαν στην ομάδα.
- Σχεδιάστε και υλοποιήστε ένα τοπικό πρόγραμμα μάθησης υπηρεσιών που θα δίνει τη δυνατότητα σε άτομα με σύνδρομο Down να οργανώσουν μια εκστρατεία αφίσας ευαισθητοποίησης σχετικά με την ανάγκη δράσης κατά της κλιματικής αλλαγής.

### Απολαύστε και διασκεδάστε!

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ 14 - Παράδειγμα μαθησιακών στόχων και παιδαγωγικής προσέγγισης για τον στόχο 14 - ΖΩΗ ΚΑΤΩ ΑΠΟ ΤΟ ΝΕΡΟ

**Γνωστικός μαθησιακός στόχος** - Οι εκπαιδευόμενοι με σύνδρομο Down κατανοούν τη σύνδεση πολλών ανθρώπων με τη θάλασσα και τη ζωή που αυτή φιλοξενεί, συμπεριλαμβανομένου του ρόλου της θάλασσας ως τροφοδότη, εργοδότη και παρόχου συναρπαστικών ευκαιριών, και αναγνωρίζουν τις απειλές για τα ωκεάνια συστήματα, όπως η ρύπανση και η υπεραλίευση.

**Κοινωνικο-συναισθηματικός μαθησιακός στόχος** - Οι εκπαιδευόμενοι με σύνδρομο Down είναι σε θέση να δείξουν στους ανθρώπους τον αντίκτυπο που έχει η ανθρωπότητα στους



ωκεανούς (απώλεια βιομάζας, οξίνιση, ρύπανση κ.λπ.) και την αξία των καθαρών και υγιών ωκεανών.

**Συμπεριφορικός μαθησιακός στόχος** - Οι εκπαιδευόμενοι με σύνδρομο Down είναι σε θέση να ερευνήσουν την εξάρτηση της χώρας τους από τη θάλασσα.

### Παραδείγματα θεμάτων εργασίας

- Ρύποι των ωκεανών: πλαστικά, μικροσφαιρίδια, λύματα, θρεπτικά συστατικά και χημικές ουσίες.
- Διαχείριση και χρήση των θαλάσσιων πόρων (ανανεώσιμες και μη ανανεώσιμες πηγές ενέργειας).
- Η άνοδος της στάθμης της θάλασσας και οι χώρες που θα βιώσουν ολική ή μερική απώλεια γης.
- Κοραλλιογενείς ύφαλοι, ακτές, μαγκρόβια και η οικολογική τους σημασία

### Παράδειγμα διδακτικής προσέγγισης

Ο εκπαιδευτής μπορεί να οργανώσει δυναμικές ομάδες.

Ως παιδαγωγικά εργαλεία μπορούν να χρησιμοποιηθούν τεχνικές αναστοχασμού ή διαλόγου ή συζητήσεις σε κύκλο.

Ως εργαλεία μάθησης μπορούν να χρησιμοποιηθούν ερωτήσεις, βίντεο ή παιχνίδια ρόλων.

### Παράδειγμα μεθόδου διδασκαλίας

#### Πρόκληση: "ΤΙ ΕΙΔΟΣ ΨΑΡΙΟΥ ΤΡΩΜΕ ΚΑΙ ΑΠΟ ΠΟΥ ΠΡΟΕΛΕΧΕΤΑΙ;"

- Ανάπτυξη ερωτήσεων με βάση τις δυναμικές ομάδες.
  - Ξέρετε από πού προέρχονται τα ψάρια που τρώτε; Μάθετε το επισκεπτόμενοι μια αγορά κοντά σας.
  - Αν ζείτε κοντά στη θάλασσα, είναι οι παραλίες βρώμικες ή καθαρές; Από πού προέρχονται τα σκουπίδια και ποιος είναι υπεύθυνος γι' αυτά; Τι είδους σκουπίδια μπορείτε να βρείτε;
  - Αν δεν ζείτε κοντά στη θάλασσα, ρωτήστε άλλους συναδέλφους από άλλες χώρες πώς είναι η κατάσταση στις χώρες τους.
- Δημιουργήστε μια ιστορία ρόλων χρησιμοποιώντας τις ιδέες που εκφράστηκαν στην ομάδα.
- Σχεδιάστε και υλοποιήστε ένα τοπικό πρόγραμμα εκμάθησης υπηρεσιών που θα δίνει τη δυνατότητα σε άτομα με σύνδρομο Down να οργανώσουν μια εκστρατεία αφίσας ευαισθητοποίησης σχετικά με την ανάγκη δράσης κατά της υποβάθμισης των ωκεανών.

## Απολαύστε και διασκεδάστε!

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ 15 - Παράδειγμα μαθησιακών στόχων και παιδαγωγικής προσέγγισης για τον στόχο 15 - ΖΩΗ ΣΤΗ ΓΗ

**Γνωστικός μαθησιακός στόχος** - οι εκπαιδευόμενοι με σύνδρομο Down κατανοούν τις πολλαπλές απειλές που απειλούν τη βιοποικιλότητα, συμπεριλαμβανομένης της απώλειας ενδιατημάτων, της αποψίλωσης των



δασών, του κατακερματισμού, της υπερεκμετάλλευσης και των χωροκατακτητικών ειδών, και μπορούν να συσχετίσουν αυτές τις απειλές με την τοπική τους βιοποικιλότητα.

**Κοινωνικο-συναισθηματικός μαθησιακός στόχος** - οι εκπαιδευόμενοι με σύνδρομο Down είναι σε θέση να συνδεθούν με τις τοπικές φυσικές περιοχές τους και να νιώσουν ενσυναίσθηση με τη μη ανθρώπινη ζωή στη Γη.

**Συμπεριφορικός μαθησιακός στόχος** - οι εκπαιδευόμενοι με σύνδρομο Down είναι σε θέση να συνδεθούν με τοπικές ομάδες που εργάζονται για τη διατήρηση της βιοποικιλότητας στην περιοχή τους.

### Παραδείγματα θεμάτων εργασίας

- Ποιος απειλεί τη βιοποικιλότητα;
- Πώς επηρεάζουν οι πρακτικές κατανάλωσης τη βιοποικιλότητα;
- Πώς επηρεάζει η αποψίλωση των δασών τη ζωή μας;
- Πώς η ρύπανση από τα αυτοκίνητα επηρεάζει τη ζωή μας;
- Πώς μπορούμε να βοηθήσουμε τη χλωρίδα και την άγρια ζωή;
- Πιστεύετε ότι η θερμοκρασία και οι εποχές έχουν αλλάξει;

### Παράδειγμα διδακτικής προσέγγισης

Ο εκπαιδευτής μπορεί να οργανώσει δυναμικές ομάδες.

Ως παιδαγωγικά εργαλεία μπορούν να χρησιμοποιηθούν τεχνικές αναστοχασμού ή διαλόγου ή συζητήσεις σε κύκλο.

Ως εργαλεία μάθησης μπορούν να χρησιμοποιηθούν ερωτήσεις, βίντεο ή παιχνίδια ρόλων.

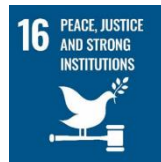
### Παράδειγμα μεθόδου διδασκαλίας

#### Πρόκληση: "ΒΟΗΘΗΣΤΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΗΣ ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΟΥ ΖΕΙΣ"

- Ανάπτυξη ερωτήσεων με βάση τις δυναμικές ομάδες.
  - Ποια είναι τα πουλιά, τα ψάρια και τα άγρια ζώα κατά μήκος του πλησιέστερου ποταμού/θάλασσας στην κοινότητά σας;
  - Πώς μπορούν τα ανθρώπινα όντα να τα επηρεάσουν;
  - Πώς μπορούμε να σταματήσουμε τη ρύπανση των υδάτων;
  - Ποια είναι η επίδραση των δρόμων στη βιοποικιλότητα του δάσους;
  - Ποιο είναι το καλύτερο μέρος για τα άγρια ζώα: ο ζωολογικός κήπος ή το δάσος;
  - Επηρεάζει η ψησταριά μας τη φύση;
- Δημιουργήστε μια ιστορία ρόλων χρησιμοποιώντας τις ιδέες που εκφράστηκαν στην ομάδα.
- Εκτελέστε μια δραστηριότητα πρασίνου στο δάσος.
- Σχεδιάστε και υλοποιήστε ένα τοπικό πρόγραμμα εκμάθησης υπηρεσιών που θα δίνει τη δυνατότητα σε άτομα με σύνδρομο Down να διεξάγουν μια εκστρατεία αφίσας ευαισθητοποίησης σχετικά με την ανάγκη προστασίας της βιοποικιλότητας σε τοπικό και παγκόσμιο επίπεδο.

**Απολαύστε και διασκεδάστε!**

## ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ 16 - Παράδειγμα μαθησιακών στόχων και παιδαγωγικής προσέγγισης για τον Στόχο 16 - ΕΙΡΗΝΗ, ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ ΚΑΙ ΔΥΝΑΤΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ



**Γνωστικός μαθησιακός στόχος** - οι εκπαιδευόμενοι με σύνδρομο Down κατανοούν τις έννοιες της αποχώρησης από μια ειρηνική ζωή χωρίς αποκλεισμούς.

**Κοινωνικοσυναισθηματικός μαθησιακός στόχος** - οι εκπαιδευόμενοι με σύνδρομο Down είναι σε θέση να δείχνουν ενσυναίσθηση και αλληλεγγύη για όσους υποφέρουν από αδικίες στη χώρα τους καθώς και σε άλλες χώρες.

**Συμπεριφορικός μαθησιακός στόχος** - οι εκπαιδευόμενοι με σύνδρομο Down είναι σε θέση να συνεργάζονται με ομάδες που βιώνουν σήμερα αδικίες ή/και συγκρούσεις.

### Παραδείγματα θεμάτων εργασίας

- Τι είναι η ειρήνη και η δικαιοσύνη;
- Ποια είναι η σχέση μεταξύ ειρήνης, δικαιοσύνης και ένταξης;
- Τι είναι η κλιματική δικαιοσύνη;
- Τι είναι η εκμετάλλευση των παιδιών;
- Τι είναι η διαφθορά;
- Τι σημαίνει ισχυρός θεσμός;

### Παράδειγμα διδακτικής προσέγγισης

Ο εκπαιδευτής μπορεί να οργανώσει δυναμικές ομάδες.

Ως παιδαγωγικά εργαλεία μπορούν να χρησιμοποιηθούν τεχνικές αναστοχασμού ή διαλόγου ή συζητήσεις σε κύκλο.

Ως εργαλεία μάθησης μπορούν να χρησιμοποιηθούν ερωτήσεις, βίντεο ή παιχνίδια ρόλων.

### Παράδειγμα μεθόδου διδασκαλίας

#### Πρόκληση: "Ο Αντρέι δεν επιτρέπεται να ψηφίσει επειδή έχει διανοητική αναπηρία"

- Ανάπτυξη ερωτήσεων με βάση τις δυναμικές ομάδες.
  - Τι πιστεύετε γι' αυτό;
  - Έχετε δικαίωμα ψήφου;
  - Τι σημαίνει δικαιοσύνη για εσάς;
  - Είναι ο Αντρέι θύμα αδικίας;
  - Τι σημαίνει για εσάς μια δίκαιη κοινότητα;
  - Τι σημαίνει να ζεις σε μια ειρηνική κοινωνία;
- Δημιουργήστε μια ιστορία ρόλων χρησιμοποιώντας τις ιδέες που εκφράστηκαν στην ομάδα.
- Πραγματοποιήστε παιχνίδια ρόλων σχετικά με την ψηφοφορία.
- Σχεδιάστε και υλοποιήστε ένα τοπικό πρόγραμμα εκμάθησης υπηρεσιών που θα δίνει τη δυνατότητα σε άτομα με σύνδρομο Down να διεξάγουν εκστρατεία ευαισθητοποίησης σχετικά με την ψήφο για όλους.

**Απολαύστε και διασκεδάστε!**

## ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ 17 - Παράδειγμα μαθησιακών στόχων και παιδαγωγικής προσέγγισης για τον στόχο 17 - ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ

17 PARTNERSHIPS  
FOR THE GOALS

**Γνωστικός μαθησιακός στόχος** - οι εκπαιδευόμενοι με σύνδρομο Down κατανοούν τη σημασία της συνεργασίας και της πρόσβασης στην ανταλλαγή γνώσεων για τη δική τους ζωή.

**Κοινωνικοσυναισθηματικός μαθησιακός στόχος** - οι εκπαιδευόμενοι με σύνδρομο Down είναι σε θέση να επικοινωνούν για θέματα σχετικά με τη σημασία των τοπικών συμπράξεων για τη βιώσιμη ανάπτυξη.

**Συμπεριφορικός μαθησιακός στόχος** - οι εκπαιδευόμενοι με σύνδρομο Down είναι σε θέση να ενεργούν υπέρ των τοπικών συμπράξεων για τη βιώσιμη ανάπτυξη.

### Παραδείγματα θεμάτων εργασίας

- Τι είναι η ιθαγένεια;
- Πώς μπορούν οι πολίτες να γίνουν φορείς αλλαγής για τη βιώσιμη ανάπτυξη;
- Τι είναι η συνεργασία;
- Τι είναι η συμφωνία εταιρικής σχέσης;
- Γιατί είναι σημαντικό να υπάρχει πρόσβαση στην επιστήμη, την τεχνολογία και την καινοτομία και στην ανταλλαγή γνώσεων;

### Παράδειγμα διδακτικής προσέγγισης

Ο εκπαιδευτής μπορεί να οργανώσει δυναμικές ομάδες.

Ως παιδαγωγικά εργαλεία μπορούν να χρησιμοποιηθούν τεχνικές αναστοχασμού ή διαλόγου ή συζητήσεις σε κύκλο.

Ως εργαλεία μάθησης μπορούν να χρησιμοποιηθούν ερωτήσεις, βίντεο ή παιχνίδια ρόλων.

### Παράδειγμα μεθόδου διδασκαλίας

#### Πρόκληση: "ΠΟΥ ΕΙΝΑΙ ΟΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ ΜΟΥ"

- Ανάπτυξη ερωτήσεων με βάση τις δυναμικές ομάδες.
  - Τι πιστεύετε για τους πολύ σημαντικούς ανθρώπους στην κοινότητά σας;
  - Ποιος μπορεί να σας βοηθήσει να αντιμετωπίσετε τις ανάγκες της κοινότητάς σας;
  - Τι πιστεύετε για τους πολιτικούς που κυβερνούν την κοινότητά σας;
  - Έχετε πρόσβαση στο δημαρχείο σας;
  - Ποιοι θα μπορούσαν να είναι οι πιθανοί θεσμοί βιώσιμης ανάπτυξης στην κοινότητά σας;
  - Είναι μια κοινοτική ομάδα ισχυρότερη από την ομάδα των συνομηλίκων σας;
- Δημιουργήστε μια ιστορία ρόλων χρησιμοποιώντας τις ιδέες που εκφράστηκαν στην ομάδα.
- Εκτελέστε παιχνίδια ρόλων σχετικά με την εξεύρεση συνεργατών για τη φιλανθρωπική σας δράση.
- Σχεδιάστε και υλοποιήστε ένα τοπικό πρόγραμμα μάθησης υπηρεσιών που θα δίνει τη δυνατότητα σε άτομα με σύνδρομο Down να διεξάγουν εκστρατεία ευαισθητοποίησης σχετικά με τη σημασία των συμπράξεων για τη βιώσιμη ανάπτυξη στην εκπαίδευση

**Απολαύστε και διασκεδάστε!**

